

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

12+

2016 сыл
Муус устар
30 күнэ
Субуота
№47-48 (10444)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастыг хаһыата»

ҮЛЭ, СААС, ИЛ-ЭЙЭ БЫРААҤЫННЫГЫНАН!

УЛУУСПУТ УБААСТАБЫЛЛААХ ОЛОХТООХТОРО!

Нам улууһун дьаһалтатын, депутаттарын сэбиэтин ааттарыттан барыгытын кэлэн иһэр Үлэ, Эйэ, Саас бырааһынныгынан истинник эбэрдэлиибит уонна үлэбэ-үөрэххэ үрдүк ситиһиллэри, чөл, байлыат олоҕу, чугас дьоннот этэннэ буолалларын баһарабыт!

Хайа да кэмгэ, ханна даҕаны эйэ уонна үлэ сайдыы төрүүтүнэн буолаллар. Бүгүн көрөбүт: Аан дойду араас мунуктарыгар алдытылаах сэри хайдахтаах курдук иэдэни аҕаларын, сэрииттэн куотан сүүһүнэн тыһыныча киһи Европаҕа тийиэн үүрүллэр-үтүрүллэр балаһаннаҕа кирибиттэрин. Уоттаах сэриини ааспыт көлүөнэ хааннарын, көлөһүннэрин тоҕон эйэлээх олоҕу аҕалытара, ону биһиги үйэ-саас тухары үрдүктүк сыналлыах уонна махтаннах тустаахпыт.

Үлэттэн тахсар дойдубут, республикабыт чэчири сайдыыта, үлэттэн тутулар тус бэйэбит инники олохпун. Маныаха ааспыт олохтун үтүө үгэстэрин сөргүтэн, үлэбэ-хамнаска көтүмэх, чэпчэки сыһыаны тутуспакка хас биридибит тустаах эбэһиннэһигэр эппиэттээхтик сыһаннаһан күнтөн күн идэбэ сайдар суолу тутуспаһына барыта этэннэ буолуоҕа!

Александр АТЛАСОВ, «Нам улууһа» МТ баһылыга, Иван ПОПОВ, улуус мунһабын председателэ

КҮНДҮ БИИР ДОЙДУЛААХТАРЫБЫТ!

Үлэ, Ил уонна Саас чаҕылхай бырааһынныгынан барыгытын ис сүрэхтэн эбэрдэлиибит, баһарабыт тус олохтун тупсар суолун таба тайанаргытыгар, санаабыт саппаһыратыгар, чөл, сиэрдээх олоҕу тутуһаргытыгар!

Биһиги республикабыт дойду регионнарын ортотугар тэтимнээх үлэтинэн, үлэһит киһини социальнай өттүнэн харысхалы хааччыларын, элбэх омукур иирсээни суох эйэ-дэмнээхтик биригэ олоороллорунан инники күөнгэ баар. Бу барыта барыбыт күттүөннээх үлэбитигэр, сахалы сайаҕас майгыбытыттан, ааспыт олохтун үтүө үгэстэрин өйбүтүгэр-санаабытыгар, дууһабытыгар илдэ сылдыарбытыттан, үүнэр көлүөнэ сайдар суолун сөпкө тобуларыттан тутулуктаах. Төһө да кризис диэтэрбит, күннээҕи олохтуну итэбэс-быһаас баарын иннигэр уопсай сүбэһэн сөптөөх суолу тутуһабытына омукур баһыгытын кэхтиэхпит суоҕа, онуоха духуобунай уонна материалнай өттүнэн төрүөттөр толору бааллар. Саамай сүрүнэ — эйэлээх олоҕу сайыннаран, күүрээһиннээх үлэ үөһүгэр сылдан, бука бары сомоҕолоһон республикабыт туһугар диэн санаабытын өрө тутуһабытына барыта кыаллыаҕа.

Өссө төгүл сааскы сылаас, ылаангы күннэртэн эрчим ылан, санааны бөбөргөтөн, биригэ буолан үлэбэ-үөрэххэ көхтөөхтүк турунуоҕун! **Алексей ЕРЕМЕЕВ, Николай РУМЯНЦЕВ, Ил Түмэн депутаттара**

И.Е. Винокуров
төрөөбүтэ 120 сылыгар

ААТЫН ҮЙЭТИТЭН

2016 сыл Нам улууһугар биллиилээх госуларственнай уонна политической деятель И.Е. Винокуров сылынан биллэриллэбит. Сэри кэмгэр уонна кэнниттэн саха норуотун ачыктааһынтан сиэттэрэн өлүүттэн-сүгүүттэн быһаабыт, саха интеллигенциятын национализмна буруйдааһынтан арааччылаабыт саха саарына, чулуу киһит Илья Егорович Винокуров буолар.

Республикаҕа уонна улуска бу үбүлүөйү тэрийэр комиссиалар былааннаах үлэни ытталлар, онно республика уонна улус бюджетиттан сөптөөх үп көрүлүннэ. Улуус киһинигэр Илья Егоровичка аналлаах сквер онгоһуллар, Аппааныга культура киһи тутуллуохтаах, улуссалар өрөмүөннэһиэхтэрэ, о.д.а.

Сайын И.Е. Винокуровка аналлаах улус ыһаарын тэрийэн ытарга, атын даҕаны мероприятиеларга аһыйа суох үп-харчы ирдэнэрэ саарба суох. Ол иһин нэһиликтэринэн, тэрилтэлэринэн, учреждениеларынан, биридиһэн дьонунан анал фондаҕа И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылын тэрээһиннээхтик ытарга ким төһө кыахтааһын уонна баалааһын үп хомуллар.

Күндү дьоммут-сэргэбит! «Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!» диэн өйбүтүгэр-санаабытыгар өссө төгүл ыһан чулуу киһит И.Е. Винокуров 120 сыллаах үбүлүөйүн үрдүк тэрээһиннээхтик, чаҕылхайдык ытыабыг, хас биридиһит манна тус кылаатын киллэрэригэр ыһарабыт!

А.А. АТЛАСОВ,
«Нам улууһа» МТ баһылыга
Ю.И. СЛЕПЦОВ,
«Хатын Ары нэһилигэ» МТ баһылыга

РЕКВИЗИТЫ:
Получатель: Общественный фонд ветеранов Намского улуса
ИНН 1417004377
КПП 141701001
БИК 049805609
К/с 30101810400000000609
Р/с 40703810476190000021
АО № 8603 ПАО «Сбербанк»
Россия г. Якутск
Назначение платежа: Добровольное пожертвование для проведения организационных мероприятий, посвященных 120-летию И.Е. Винокурова, удержанное от зарплаты за _____ (месяц) согласно личным заявлениям работников.

Саха Республикатын Күнүгэр

Үгэс курдук, быһыл муус устар 27 күнүгэр Сахабыт сиригэр, биһиги улуспутугар республика Күнэ үөрүүлээхтик бэлэтэннэ. Бу күн 1922 сыллаахха В.И. Ленин салайар народнай комиссардарын сэбиэтэ, Бүтүн Россиятаҕы Киһи ситэриилээх комитетэ Саха сирин Автономнай Советскай Социалистическай республиканан биллэр туһунан уураах ылыммытара. Онтон 70 сыл ааһан баран, 1992 сыллаахха, республикабыт санга Төрүт сокуона (Конституцията) ылыллыбыта.

Автономияны бэрдэрини саха омукур судаарыстыбаннаһын туһугар олохторун да кэрибэҕэ туруулаһыт, үлээһит М.К. Аммосов, П.А. Ойуунускай, И.Н. Барахов, С.М. Аржаков уонна киһилэр соратниктара ситиспиттэрэ. Автономия Саха сирэ Россия бары норуоттарын кытта тэҥгэ үүнэригэр-сайдарыгар дьонун тирэх, төһүү буолбута.

Республика Күнүгэр биһиги улуспутугар СР Ил Дарханан администрациятын салайааччыта, СР правительствотын председатели солбуйааччы Ю.С. Куприянов салайааччылаах правительство чилиэнэрин уонна Ил Түмэн депутаттарын улахан делегацията тахсаннар улус дьонун-сэргэтин кытта Аппааныга, Хатырыкка турар чулуу дьоммут И.Е. Винокуров уонна М.К. Аммосов пааматынныктарыгар венктары, тыыннаах сибэкиллэри уурдулар.

САЙДА, ҮҮНЭ ТҮР, САХАМ СИРЭ!

М.К. Аммосов төрөөбүт Хатырыгар баар судаарыстыбаннас музейыгар үөрүүлээх мунһах президиумна Ю.С. Куприянов, А.И. Еремеевы сэргэ СР Конституционнай Суутун председатели А.Н. Ким-Кимэн, СР Ил Түмэнин председатели солбуйааччы О.В. Балабкина, СР старейшиналарын Сэбиэтин председатели Л.Н. Григорьева уонна улуспут баһылыга А.П. Атласов ыгырыллан тахсан олоорбуттарын кэннэ Сахабыт сирин гимнэ ньирийдэ. Мунһаҕы депутатпыт А.И. Еремеев салайан ыытта.

Республика Күнүгэр аналлаах дакылааты Юрий Куприянов онордо. Киһи Саха сирин чулуу уолаттара, общественной, политической, государственной деятеллэрбит онорбут сүҥкэн үлэлэрин, ситиһиллэрин, норуоттарын сүрдүк дьылбатын түстүүр биэ суолу хайдах тутуспуттарын, туруулаһыттарын арылар киһи ис хоһоонноох этиини онордо. Эбэрдэ тылы Ил Түмэн председатели солбуйааччы Ольга Балабкина, «Нам улууһа» МТ баһылыга Александр Атласов, «Блдьаа ыччаттара» ыччат түмсүүтүн лидерэ, Хатын Ары оскуолатын 10-с кылааһын үөрэнэччитэ Олег Бетюнский эттилэр.

Үөрүүлээх тэрээһингэ мустубут дьону Хатырык оҕо саадын итиллээччилэрэ, Партизан оскуолатын 9-с кылааһын үөрэнэччилэрэ хоһоон ааһан, «Аатырыан аар-саарга...» диэн литературнай дьүүһүүнү туруоран эбэрдэлээтилэр.

Юрий Степанович республика, улус бастыг дьонугар наһарадалары туттартаата. М.К. Аммосов аатынан бириэмийэни СР ветераннарын Сэбиэтин председатели Б.Д. Слепцов тутта.

«СР культураны үтүөлээх үлэһитэ» аат улус БТык киһитэ И.А. Бубякингэ ингериллэнэ, Ил Дархан Бочуотунай грамотатынан улус БТык киһитэ И.З. Кривошапкин, «Гражданская доблесть» бэлэһинэн Нам 1 №-дээх оскуолатын учуутала Л.С. Рехлясова, «СР муниципальной сулуспатын туйгуна» бэлэһинэн С.С. Белолюбская (Бөтүг), Ил Түмэн Бочуотунай грамотатынан ЦРБ педиатр бырааһа Г.М. Афанасьева наһарадаланылар. РФ Президиен Геральдикескай Сэбиэтин баһаарытынан Улахан Чыыстай (Муома), Арбын (Нам), Үөдэй (Нам), I Малдьагар (Хаҥалас) нэһиликтэр гербэлэрэ уонна былаахтара бигэргэммитин туһунан Туоһу суругу бу нэһиликтэр баһылыктара туттулар.

Күн иккис агарыгар Нам улууһун делегацията Дьокуускайга кириэн М.К. Аммосовка анаан туруоруллубут пааматынныктарга буолбут митингэр кытыннылар. Делегация улус

дьонун-сэргэтин аатыттан киһи туттар, сүгүүрүйэр киһити пааматынныктар венктары, тыыннаах сибэкиллэри уурдулар. Улууспут салайааччылары улуу дьоммут М.К. Аммосов, И.Е. Винокуров үтүө ааттарын үйэтиги туюх үлэ ытыллаларын, туюх былааннар баалларын иһитиннэрдилэр, митингэ кыттааччылары истинник эбэрдэлээтилэр.

М.К. Аммосов аатынан Дьокуускайдаагы музей таһыгар буолбут митингэ элбэх киһи сырытта. Манна тылы эттилэр: СР Ил Түмэн председатели солбуйааччы Виктор Губарев, СР правительствотын председатели солбуйааччы Виктор Омук, РФ, СР юстициятын министрствотын управленийтын салайааччы Ольга Романова, куорат мэрин солбуйааччы Георгий Михайлов, улуспут баһылыгын I солбуйааччы Инна Сивцева, гуманитарнай чинчийи институтун сэбиэдиссэйэ, доцент, и.н.к.

И. ИВАНОВ

Киһи — киһиэхэ

ДАНЧИКОВА

«КӨРӨР-ИСТЭР» ОБЪЕКТАРА

Өссө сэбиэскэй кэмнэртэн Саха сиригэр ураты суолталаах объектары тугууга куратордары аныыр эбэтэр биллэр республика таһымнаах салайааччылары бэйэлэрин бабаларынан куратор буолар бэртээхэй үгэстэрэ баар. Саха сиригэр бырабыыталыстыбатын бэрэссэдээтэлэ Галина Данчикова онтон эмиэ туора-абата.

Галина Иннокентьевна, солоһуну кэрдибэтэ да, уонна шпалалары уурбата да буоллар «Тимир суол бочуоттаах үлэ-һитэ» ааты интэрэгэ уолдаспыттын аһыах киһи билэр. Ол эрэн киһи тус өнгөтүнэн, туруорсар, ситиһэр кыаһынан уонна сатабылынан, икки тыһыынча сыллар сафаланыларыгар Беркакит-Алдан-Томмот-Дьокуускай хайысханан бастакы уочарат үлэбэ киириэхтээх Томмот-Күөрдэм комплекс тутулуугу улахан хамсааһыннар сафаламмыттар. Ол кэмнэргэ Галина Данчикова Саха сиригэр Президентэ Вячеслав Штыров сородуһунан республика улахан суолталаах объектын тугуу киинтэн (федеральной) үбүнэн хааччылытыгар эппиэттирэр. Саха сиригэр интэриэһин дыһардаахтык өсөөһүн туран туруулаһарын иһин, Москубатаагы коллегалара «Галина Кердемовна» диэн оонньоон ааттаабыттар.

Галина Иннокентьевна элбэх объекты араас кэмнэргэ көрөн истэн ситиһэн туттарбыт. Олор истэригэр биир, республика бэрэссэдээтэлэ уратытык сы-

һыаннаһар, тугууга баар — Оҕо сэллигин өрөспүүбүлүкэтээҕи санаторийа. Биллэрин курдук, сэллик — олус ыарахан ыарыы. Билигин даһаны аан дойдун үрдүнэн сыһын аайы мөлүһүөнүнэн киһи өлөр. Олох кырачаан оҕолор ити эмтэниллэрэр уустук ыарыһын ыалдьалларын көрө-билэ сылдьар өссө ыарахан. Саха сиригэр Оҕо сэллигин өрөспүүбүлүкэтээҕи санаторийа 1939 сыл балаһан ыйыгар арыллыбыта. Кырдыаһас идэтиллибит оҕо балыһаһаларыттан биридэстэрэ соторутаангы дылы тугулубута ыраатан мастара эмээрбит былыргы тугууларга кыбыллан үлэли олоһубута.

Ол эрэн Галина Данчикова өнгөтүнэн ааспыт сыл күһүнүгэр оҕо санаторийа медицинскэй тех-

никанан толору хааччылыылаах икки таас үс этээстээх сана комплекскэ көстө. Бу комплекскэ 200 куйка мистэ, ол иһин 110 — оскуолага киириэн саастаах оҕолорго, 90-на оскуола саастаах оҕолорго анаммыт.

Объект төһө да ситэн ситиһилээхтик үлэли турбутун иһин, Галина Иннокентьевна «хонтуруолтан устарга» тизтэйбэт. Бу күннэргэ бырабыыталыстыба бэрэссэдээтэлэ санаторийга сырытта, оҕолору уонна үлэһиттэри кытта көрүстэ. Бу сырыта Галина Данчикова Оҕо сэллигин өрөспүүбүлүкэтээҕи санаторийыгар 5 массына турар сылаас стоянаны тугуу сафалыыр боппуроустарын тугуунан кэпсэтиини быһта.

Бэйэ корр.

Улуус Мунһаһын сессиятыгар

Улуус депутаттарын сэбиэтин 5-с сессията муус устар 21 күнүгэр буолла. Бу күн түүрт сыллааһыта (2012 с.) РФ президенин ыйааһынан «Бэйэни салайыныы» күнүнэн биллэриллбитэ. Сессия бу бэлиэ күнүгэ сөп түбэспитинэн улууспут гимнин «Нүргүһүн» народнай ансамбыл (сал. Е.А. Кутукова) толоруутун сафаланна.

Улууспут депутаттарын Ил Түмэн депутата Алексей Еремеев уонна улуус баһылыга Александр Атласов истиник эбэрдэлээтилэр. Улуус баһылыга Александр Павлович олохтоох бэйэни салайыныыны сайыннарыыга кылааттарын уонна актыыбынай гражданскэй бигэ туруктарын иһин Махтал суруктарынан улуус депутаттарын — А.А. Попову уонна Д.Г. Шелковникову, улуус социаль-

ларыгар кэккэ уларытылары уонна көнөрүүлэри киллэри тугуунан. Ол курдук, РФ бюджеттын кодексын, бюджет тугулуун уонна бюджеты тугуһаны, хамсатыы тугуунан СР сокуонугар сөп түбэһиннэрен республика бюджетиттан эбии үп, субсидия керүллүбүтүнэн бюджет дохуоттаах чааһа 2016 сылга 2 489689402,28 солкуобайынан керүллүбүтэ эбиллэн 2 494 851 561,89 солкуобайга тизердиллэн.

«Намкоммунистпөлөөнерго» АО ген. директора Н.В. Игнатев солуокка бэриллэр муниципальнай объектары уларытар тугуунан кердөһүүтүн депутаттар ыһыһылар. Онон Хатас киин хочолунайын дыһэтэ солуокка угулунна. Ураты харыстанар сирдэргэ киллэриллбит Кэңкэмэ уонна Тараһана сирдэрин изнигэр көнөрүү өңөһүлүннэ. Ты

КЫЛААТТАРА СЫАНАЛАНА

най-экономическай сайдыытыгар кылааттарын иһин Махтал суруктарынан нэһиликтэр баһылыктарын — А.Н. Зырянны (Партизан), И.Г. Ядрихинскэй (Фрунзе), Е.С. Федотовы (Таастаах) наһарадалаата. Улуус депутаттарын сэбиэтин Махтал суруктарынан Ленскэй нэһилик баһылыга А.Г. Новгородов уонна Салбан баһылыга А.Х. Новиков бэлиэтэнилэр.

Бүтүн Россиятаагы бэйэни салайыныы сэбиэтин Саха сиринээҕи салаатынан олохтоммут «Бочуот бэлиэтин» депутаттар Р.Е. Окуроков («Быйан» ХЭТ сал.), А.А. Федоров («Намгастрой» ХЭТ) уонна Махтал суругунан депутаттар Л.Т. Сивцева, Е.В. Ядрева бэлиэтэнилэр.

Сессияда барыта 5 боппуруос керүлүннэ. Олор истэригэр түүрт боппуруос депутаттар урукку сессияларыгар көрбүт боппуруостарын быһаарыы-

хаһааһыстыбатын сайыннары муниципальнай программагыгар көрүллэр мероприятиялары ыһыгыга керүллэр бюджеттар икки ардыларынаагы транспортары ыһыгы бэрээдэгэр кэккэ эбиилэр уонна уларытылар бигэрэнилэр.

Бэһис боппуруонун «Нам улууһун ытыктабыллаах киһитэ» диэн бочуоттаах ааты ингэри тугуунан боппуруос керүлүннэ. Наһарадалааһыны бэрйэр хамыһыһаа депутатыгар быһаарыларыгар СР народнай артыһа, «Гражданскэй килбиэн» бэлиэ кавалера Николаев Анатолий Павлович кандидатарын киллэрбитин көрөн уонна дүүллэһэн баран, киһиэхэ «Нам улууһун ытыктабыллаах киһитэ» диэн бочуоттаах ааты ингэрэр тугуунан быһаарыны ыһыһылар.

И. ИВАНОВ

Сокуону билиэххэ, тугуһоһха уонна тугуһаһа

УОРУУ ЭЛБИИР

Былырынгыны кытта тэн-нээтэххэ 2016 сыл бастакы кварталыгар уоруу таһар түбэлтэтэ элбээбит. Уксүгэр уу харчыны, сотовай телефону, суумкалары о.д.а. малы-салы уораллар эбит. Сүрүн төрүүтүнэн граждандар бэйэ бааһылар-дуолларын ситэ харайбаттара, көрбөттөрө-истибэттэрэ буолар. Холобурдан эттэххэ, биир дьахтар 60000 солк. суумалаах саһыннаһын дыон мустар сиригэр, о.э. сын-һалан киинигэр түүнгү үңкүү кэмигэр керүүтэ суох хаалларан уордарбытыгар холубунай дьыала тэриллбит. Өссө биир итинник дьыалаанан

81000 солк. суумалаах тугуу тэриллэр уорулубуттара буолар. Төрүүтүнэн ситэ хараллыбата буолар. Билинги тугуунан, буруйданааччылар биллэ иликтэр, дьыала сабылла илик.

Бэйэбит малгытыгар-салгытыгар, бааһытыгар-дуолугугар төһөнөн эппиэтинээхтик, бол-фомтолоохтук сыһыаннаһабыт, оччонон уоруу аһаана биллэ намырыа. Уоруу сибикитин эрдэттэн сэрэйэр түгэнгитигэр тугуатына полиция отделыгар биллэрэргитигэр ыһыһабыт.

Г.В. ХОЮТАНОВ,
Нам оройуонун прокурорун э.т.,
1 кылаастаах юрист

ЭДЭРДЭРГЭ — САҢА ДЬИЭ

форматикага учуугала Мария Попова, омук тыльгар учуугала Лена Антоева күлүүстэрин тутан үөрдүлэр, махтал тылларын

эттилэр. **Альбина КУЛИЧКИНА,**
хатыа общественнай корреспондента, Хатырык

Утүө дьыала чэрчитинэн

Республикабыт күнүгэр Хатырык нэһилигэр умчуллубат кэрэ бэлиэ түгэн күн үүннэ. Ол курдук нэһиликтит килбэйэр киинигэр сырдык, ыраас, сылаас, толору хааччылыылаах, эдэр специалистарга анаммыт икки квартиралаах мас дьыэ аанын арыян бастакы ыалдыттары керүстэ.

Бу дьыэ «2000 үтүө дьыала XXI үйэ» программа чэрчитинэн тугулуунна. Тугуу бэдэрээтчитэ «МАС 2000» ХЭТ, биригэ-дьиер В.Л. Дьяконов. Аһсынныга сафаланан баран кулун тутар ыйга тугулуун бүттэ.

Үөрүүлээх арыһыга «Утүө дьыала» хамсааһына программатын сал. И.С. Емельянов, Нам улууһун тугууга, ОДьКХ-гар баһылыгы солб. С.С. Матвеев кыттыһыны ылдылар. Сизэр-туом толоруутун баһылыга А.М. Пинигин быһта. Саҥа дьыэ үчүстөк-вай балыһа терапевт бырааһа Зинаида Баишева, оскуола ин-

Умчуллубат түгэннэр

«Иэйи» кулууп ветеранна-ра ааспыт ыйга 27 буолан ыал-лы олоһор Уас Алдан улууһун Баатаһайгар гастроллаан кэлибит. Биһигини улуус ветераннарын бэрэссэдээтэлэ С.Д. Кобикова, түмсүү салайааччылары В.Е. Никонов уонна Т.А. Гурьева салайан илдэ сырыттылар.

Олохтоохтор биһигини олус истинник керүстүлэр. Автобустан түһээпитин кытары сахалы балаһан аттыгар бу бөһүөлккэ олоһобут олонхоттарыгар анаан өңөрбүт сквердэригэр Вера Иннокентьевна Троева киэн туттан хас бириди олонхот хаартыскатын көрдөрө-көрдөрө сиһилии билиһиннэрдэ. Бу кыра дэриэбинэбэ элбэх да олонхот олон ааспыт эбит. Бу сквердэрин иһинэн бөһүөлк «Кэңчээр» ыччаттара кэлэ-бара көрөн, киэн туттан улаатыахтара буолла-да уонна эмиэ киинилэр курдук үһүйүллэн олонхоттар үүнэн-сайдан таһыахтара диэн мин эмиэ үөрэ-маһтана турдум.

Элбэх оҕолоох ийэлэрэ анаан эмиэ маннык сквер баар диэни истэн баран, бөһүөлккэ үһүнү-киэни өйдүүр, анаарар, кырды-баһастарынан киэн туттар, «Кэңчэ-эри» ыччаттарыгар олук уураар,

БААТАҢАЙГА АЙАН

кэскиллэрин саныыр улахан букубаттан суруллар патриот киһилээх эбиттэр дии санаатым. Онтон Тарскэй музейгар сырыттыбыт. Тарскэй тугуунан эдэр эрдэһиттэн истэр этим. Кэргэним Геннадий Петрович Черноградскэй 1964-1972 сс. ДСО «Урожай» спортовот бэрэссэдээтэлинэн Алексеевскэй уонна Нам оройуоннарыгар үлэлээбитэ. Ол гынан баран республика-га спорт сайдарыгар үлэлэспит Тарскэй Баатаһайга төрөөбүтүн санга биллим.

Баай экспонаттаах музей эбит. Дьыэтэ-уота киэн эбитэ буоллар эрэ дии саныгытын. Музейга кэрэхсээбитим Нам улууһун биир киэн туттар Илья Дорофеевич Винокуров — Ча-дылдан биригэ төрөөбүт балта Баатаһайга сүктэн кэлбит атын ыңгыра, көнтөһө тураллар. Кийиит буолан сүктэн кэлэн уон биир оҕону төрөтөн — төрөөбүт Намын уонна Баатаһайын сибэ-эстии турдаһа.

Онтон дьэ быйыл саҥа кийри-бит сахалы балаһаныгар кэлэн итии, үүттээх чэй иһэн, харда-

ры-таары салайааччыларбыт үлэлэрин опыттарын атастас-тылар.

Нэһиликтэрин баһылыга И.П. Готовцев, ветеранна-рын сэбиэтин бэрэссэдээтэлэ Анна Петровна Бурнаше-ва олохторун-дьаһахтарын, үлэлэрин-хамнастарын били-һиннэрдилэр. Киһи 6 чаастан буолуохтаах кэнсиэрпит 8 чаас-ка буолла, тыа сиригэр дыно буолан үлэ үмүрүйбүтүн кэнниттэн кэлэллэрин киһи омчуолаабат. Кэнсиэрпитин ис сүрэхтэриттэн ыһынан, ытыс гыһаа уураабата. «Бис» бөһөтүн ылан үөрөн-көтөн салгыһна көтүү эрэ курдук ту-руктанныбыт. Кэнсиэр кэннит-тэн балаһаммытыгар кэлэн итии чэй иһэн олохтоохторго Анна Петровна Бурнашева бары үтүөнү, кэрэни, ситиһиини баһа-ран дьыэбитигэр кэллибит.

Махтал буоллун Баатаһай бө-һүөлөгүн олохтоохторугар.

Л. ЧЕРНОГРАДСКАЯ,
РСФСР үөрэһиритин туйгуна,
СР үөрэһиритин
үтүөлээх үлэһитэ,
Нам улууһун Ытык киһитэ

Айылҕа — алаһа дьыбыт

Соторутааҕыта Хатырыкка сонун тэрээһин буолан ааста. Ол курдук СР «Байанай» кулуубун тэрийиитинэн 5 саастаах Машенька эһэни ытынан үрдэригэ бастакы улуустааҕы

ыс, хаһаайын М.М. Афанасьев, III м. - Маймаҕаттан Ыллык, хаһаайын П.Н. Слепцов. Пааранан кыттыгыта: I м. - Партизантан Байхаан, Албан, хаһаайын П.Е. Зырянов, II м. - Намтан Бойун, Дохсун, хаһаайын С.С. Ильин, III м. - Маймаҕаттан Ыллык, Сын-

МООЙТО ЭНЭТТЭН ТОЛЛУБАТА

күрэх ытытылына. Манна 93 ыт кыттыгыны ылла. Күрэхтэи эксперт-кинолог Р. Константинов иилээн-сағалаан ыытта.

Күрэх сыялынан-соругунан эр дьону булт үгэһигэр сыһыары, үчүгэй хаачыстыбалаах булчут ыттар уопуттарын тарҕаты буолар. Ол курдук, биридирдэлэн 23 ыт, пааранан 70 лайка кыттынылар. Биридирдэлэн кыттыгыта I м. - Модуттан Моойто, хаһаайын Н.В. Охлопков, II м. - Намтан Сынды-

дыыс, хаһаайын П.Н. Слепцов.

Күрэх призовой фондата — 49 550 солк. Манна В.В. Кириллин спонсордари кытта үлэлэһэн 28 550 суумалаах араас бириистэри булла. Тэрийэр хамыһыһа, олохтоох дьаһалта «Уют» атыы киинигэр, «Электра» маҕаһыһыһа, «Охотничий двор» маҕаһыһыһа, «Ассоль» атыы киинигэр, профлидейгэ, «Булчут» маҕаһыһыһа, «Тэтим» аптекара, «Улук» ГФХК-га махталларын тиздэллэр.

Улуус нэһиликтэригэр

«БАСТЫҢ ЧЫЫЧААХ УЙАТА»

Муус устар 13 күнүгэр Хатын Арыы нэһилиэгэр биллэрilibит «Бастын чыычаах уята» диэн нэһилиэк иһинэн конкурс ытытылына. Конкурса уопсайа сүүсчэкэ араас матырыйаалтан, тупсаҕай көстүүлээх көтөр кынаттаахха ананмыт дьыэлэр оһоһуллан дьүүлүүр сүбэ көрүүтүгэр турда.

Бу күрэххэ Аппааньтан «Сандаара», «Хатынчаана», Граф Бизрегиттэн «Ромашка», Кыһыл Дэриэбинэттэн «Мичээр» оҕо саадтара уонна Затон ситэтэ суох оскуолата кыттыгыны ыллылар. Дьүүлүүр сүбэ быһаарытынан I миэстэ 6 саастаах Новгородов Володя («Хатынчаана» о/с), 1 миэстэ Эверстов Денис («Сандаара» о/с), 2 миэстэ 5 саастаах Заровниева Нария

(«Мичээр» о/с), 2 миэстэ 6 саастаах Сивцева Кристина уонна 4 саастаах Максимова Карина («Хатынчаана» о/с), 3 миэстэ 6 саастаах Лыткина Кира («Хатынчаана» о/с), 3 миэстэ Герасимов Степа («Ромашка» о/с), 3 миэстэ Андреев Талбан («Сандаара» о/с), 3 миэстэ Федоров Владик (ННОШ 2 кылаас үөрэнээччигэ) буоллулар.

Бары кыайыһылаахтарга, мань таһынан бары кыттыһылаахтарга анал биһирэм дипломнар, сертификаттар туттарылынылар. Хатын Арыы нэһилиэгэр көтөр кынаттаахтарбыт уйаланан, күөх халлаанга көчүөйэ көтүөхтэрэ диэн эрэнэбит.

Н.Д. СИВЦЕВА - НАМЫЫНА, Аппааны бөһ.

Оҕо иитиитэ — барыбыт дьыалабыт

Хатырык нэһилиэгин «Кэскил» оҕо сайдар киинигэр муус устар 14 күнүгэр билигини кэмнэ ураты суолталаах оҕо сэрэхтээх буоларыгар сатабылы, үөрүйэҕи салгыны интэриэс, ханнык баҕарар түгэһинэргэ уолуйбакка көмүскэнэр өйдөбүлү, тулалыыр эйгэтигэр харыстабыллаах сыһыанга итэр сыаллаах биэс сыллаах үлэ дьонун түмүгүн көрөр үрдүк категориялаах иитээччи, СР үөрэҕириитин туйгуна Л.А. Иванова улуус иитээччилэригэр авторской семинара ытытылына.

Семинар «Мин төрөөбүтүм Хатырыкка, Нам сирин кэрэ миэстэтигэр, Мин төрөөбүтүм манна, Аммосов Максим дойдугар» диэн биер дойдулаахпыт Н. Попова хохоонунан сағаланна. Сэттэ уол оҕо киэн тутта түөлбэлэрин сырдаттылар.

Лена Алексеевна бу үлэтэ 2010 с. ФГТ чэрчитинэн «Безопасность» хайысахатыттан сағаланан күн бүгүн Федеральной стандарка эпийэттир программа кубулуйан улуус иһинэн оҕо сэрэхтээх буолар, дэнтэн-оһолтон харыстана үөрэнэр билиитин-көрүүтүн кэнэтэр иитээччилэргэ, төрөппүттэргэ анал методическай таһаары буолан тарҕанна.

Улууссаҕа сэрэнэбит, Мэнигилээн сүүрбэтит, Мэлдьи бири өйдүбүт: Массыына сьлдьар сиригэр ооньобоппут, ончу! Футбол, хоккей таппытит, Велигинэн сьлдьыбаппит, Суолу туоруурга маннай Ханас диэки көрөбүт, Онтон үнэ хайыһабыт, Массыына суох буолабына, Куттала суох туоруубут.

Барыта 39 киһи кытына: Намтан улуустаағы үөрэх управлениетин оскуола иннинээҕи саастаах оҕону итэр-үөрэтэр салааттан отдел сэбидиссийэ С.С. Порогова, отдел методикина Е.А. Павлова, отдел кылаабына

специалиһа А.П. Местникова, ГИБДД сотрудниктара, ДПС инспектора, полиция сержана Е.М. Оконешников, ПБДД инспектора, полиция майора О.А. Павлова, улуус үһүйааннар иитээччилэрэ, нэһилиэк иһинэн төрөппүттэр, музей, оскуола, библиотека, АТС, «Сайдам» сыһыналаг киинэ.

Манна дағатан эттэххэ, нэһилиэк иһинэн социальнай партнерствоҕа оҕо саада былааннаах, утумнаах үлэни ытыгар. Ол курдук, оҕо саада М.К. Аммо-

тиирэ быыстапкаҕа тардылына. Дьарыктар оскуолаҕа бэлэмниир бөлөх оғолоругар уонна орго бөлөх оғолоругар ытытылынылар.

ГИБДД сотрудниктара кытыһылаах төгүрүк остуолга сэрэхтээх буолуу олох ирдэбилэ буоларын туһунан кэпсэти барда. Лена Алексеевна үлэтэ «Лена» окурукка региональнай аабыһыларга III степеннээх дипломуна нағараадаламмыта. Авторской семинар чэрчитинэн «Кэскил» оҕо сайдар киинэ суолга

СЭРЭХТЭЭХ БУОЛУУ — ОЛОХ ИРДЭБИЛЭ

сов аатынан Саха республикатын государственной историитын музейын кытта аабыһылары, быыстапкалары тэрийэр. Бу күн музей сотруднига С.А. Дьяконов М.К. Аммосов туһунан интэриэһинэй чахчылары сырдаппытын иитээччилэр кэрэхсэтиллэр. Мань таһынан оҕо саада М.А. Охлопкова аатынан олохтоох библиотечка (сэб. У.Н. Антонова) «Игры и игрушки мира» республикатаағы бырайыак иһинэн коряк омок олоҕун-дьяһаҕын билисигэ оҕуруйалары тылбаастаан хомуруннук онорон оғолорго бэлэх-

сэрэхтээх буолууну күүүһүрдэр, суол быраабылаларыгар болғомтону тардар, ойуулаан-дүүһүйээн, онорон таһаарар дьобуру сайынналар соруктаах «Сэрэхтээх буол!» диэн төрөппүттэргэ уонна оғолорго көрүү-күрэх тэрийээн ыытта.

Түмкүкэ ыалдьыттар авторской семинар үрдүк таһаарылаах үлэтин бэлэһэтиллэр. Иитээччи Лена Алексеевнага үгүс үтүө тыллар этилиннилэр.

А.С. КУЛИЧКИНА,
хатыат общественинай корреспондент, Хатырык

Бэлиэ түгэн

Ааспыт нэдиэлэҕэ дьарыктаах буолууга киин сулуупта улууспутугар тэриллибитэ 25 сылын бэлиэтиир тэрээһин үөрүүлээх быһыыга-майгыга буолан ааста.

Дьалхааннаах 90-с сыллартан сағалаан улууспутугар этэннэ үлэлини олорут тэрилтэлэр, совхозтар ыһылланнар, үлэ-

саастаах дьону, хаайыы тэрилтэлэригэр босхоломмулары үлээн хааччыһыыга уода. программаларга үлэ былааннаахтык ытытыллэр эбит. Олорго кэксэ нэһиликтэр дьаһалталара, улуус тэрилтэлэрэ көхтөөхтүк кытыбыттарын киин үлэһиттэрэ атыттаран чорбочу тутан бэлиэһэтиллэр.

Убүлүөйдээх тэрилтэ са-

лиэгин дьаһалтатын сүүрүнүүр специалиһыгар Н.Д. Сивцева «СР дьарыктаах буолуу сулуу-

КЫҤАЛҒАЛААХХА КӨМӨТӨ ҮГҮС

хамнас сатарыйан, тэрилтэлэр монкурууттаан, сабыллан элбэх киһи үлэтэ суох хаалбыта. Бу тынаһыны намыратар, үлэтэ суох хаалбыт дьону өйүүр, үлэ булуһуларыгар, тэриниилэригэр көмөлөһөр соруктаах дьарыктаах буолуу киинэ 1991 сылтан тэриллибитэ. Киин тэриллиэбиттэн ыла 24 839 киһи араас өнгөнөн туһаммыт, 12 688 киһи үлэ буларыгар көмөлөспүттэр. 3000 киһи идэтин үрдэтиммит, саға идэҕэ үөрэммит. Киин үбүлээһининэн 6000 тахса оҕо сайынгы сыһыналанна тэриллибит.

Мань сэргэ үлэтэ суох граждандарны быстах общественнай үлэлэргэ кытыннарарыга, элбэх оғолоох, соғотох төрөппүттэри, инбэлииттэри, пенсияҕа тахсар

лайааччыта Гаврил Николаев биһиргэ үлэлээбит, тэрилтэ тэрийэр, ытыгар үлэлэригэр көхтөөхтүк кытыбыт улуус тэрилтэлэрин, дьаһалталарын салайааччыларыгар бэйэтин тэрилтэтин Махтал суруктарын, итиэннэ кылаабынай бухгалтер У.К. Кривошапкинаҕа РФ үлэҕэ уонна социальнай көмүскэлгэ министрствотын Бочуотунай грамотатын, сүүрүнүүр специалист А.И. Филипповаҕа СР предпринимательствоҕа министрствотын Бочуотунай грамотатын, инспектор С.С. Абрамова СР дьарыктаах буолууга департаменын Махтал суругун, сүүрүнүүр специалист Н.Е. Васильеваҕа «СР дьарыктаах буолуу сулууспатын туйгуна» бэлиэни уонна Хатын Арыы нэһи-

спата сайдыытыгар кылаатын иһин» бэлиэни туттарда.

«Нам улууһа» МТ баһылыгы И.И. Сивцева өр кэмнэ үтүө суобастаахтык, таһаарыһылаахтык үлэлээбит инспектор Е.Г. Захароваҕа, «Улуус сайдыытыгар кылаатын иһин» Бочуот бэлиэтин, Л.Е. Григорьеваҕа, С.Д. Кобяковаҕа, С.П. Винокуроваҕа, И.П. Ивановаҕа уода. Махтал суруктары туттарда.

Түмсүүлээх коллектив улуус тэрилтэлэрэ, нэһиликтэр дьаһалталарын баһылыктара, представительлэрэ, «Эрэл» үөрэхтээһин киинин директора Н.Е. Кириллина, бу киини урут салайыт С.Д. Кобякова уонна В.И. Попов эғэрдэлээтилэр.

И. ИВАНОВ

Ылалы улуустарга

Ол этэ хомус диэни сөҕөн, Оבותук уйан куттуун дайсан Ойо күүдүйэр дорбоонордуун Ой дуораана буолан көтүһүм. (А.Канаева «Ол мин Турнины көрбүтүм» хогоонуттан)

САХА ХОМУҦУН АБАТА

Культура, искусство үгүс көрүҥнэригэр төгүрүччү талааннаах, саха культуратын эрэ буолбатах, хотугу кыра норуоттар культураларын тэнгэ бастакынан өрө туспут, дойду киэн түһүлгэтигэр таһаарбыт, хомус дьүрүһүйэр тыаһа умуллубатын туһугар бастакы олугу уурбут, саха хомуһун этигэн тыллаабыт, республикаҕа аан бастакынан Тааттаҕа 28 киһилээх хомусчуттар ансамбылларын тэрийбит киһинэн Л.Н.Турнин буолар. Кини культура сайдытыгар үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ үрдүктүк сыаналанан 1958 с. Үлэ Кыһыл Знамята орденынан наҕараадаламмыта, 1964 с. Саха АССР культуратын үтүөлээх үлэһитэ буолбута.

бааллара. Бу кэнсиэркэ 28 киһилээх хомусчуттар ансамбыллара ситиһиллээхтик кыттыбыта.

Лука Николаевич дэгиттэр талаанынан-хомусчут, артыыс, ырыаһыт, үҥкүүһүт, мелодист, режиссер, оһуохайдыт быһытынан элбэх уус-уран самодеятельность, фестиваллар, биэчэрдэр көрүүлэригэр кыттыбытын, киэн сирдэринэн сылдыбытын билэбит. Олортон сорохторун аахтаха бу курдук: 1948 с. Москваҕа, Союзтар Дьыалэрин колоннай саалатыгар буолбут тыа сириҥ Бүтүн Союзтаағы уусуран самодеятельность бастакы көрүүтүгэр хомуһунан кыттыбыта. Бу сыдыар кэмигэр чараас пластинкаҕа хомуһунан толорууун, кэлин икки пластинкаҕа эмиз устубуттара.

1957 с. Москваҕа Саха сирэ Россия састаабыгар киирбитэ 325 сылынан ытыллыбыт декадаҕа кини 28 киһилээх хомуһун ансамбыла кыттыбыта. Бу декада кыттылааҕа Ф.Е. Луковцева суруйар: «Союзтар дьыалэрин колоннай саалатыгар бастаан Лука Турнин соботовун хомуска оонньообута. Кини хомуһун тыаһа хайдах курдук күүстээхтик дьүрүһүйүтэ билигин да мин

Кэрэ эйгэтигэр

Муус устар 22 күнүгэр Нам сэлээнньэтигэр А.Ф. Шестаков аатынан сыннылан кинигэр «Танцы-танцы» пааранан үҥкүү күрүө буолан ааста. Бу тэрээһин республикаҕа биір маннайгынан тэриллэбит «Ньургунун» народнай үҥкүүхоровой коллектив төрүттэммитэ 55 сылыгар анана.

Куонкуруска 8 паара бальнай үҥкүү араас көрүҥнэригэр күөн көрүстүлэр. Ол курдук, ча-ча-ча, румбо, самба, венскэй вальс, «Разрешите пригласить», сальса, танго уонна стилиаги үҥкүүлэри көрдөрөн көрөөччүлэри соһуттулар даһаны, үөртүлэр даһаны. Бырайыакка кыттыыны ыллылар араас дуоһунастаах, үлэлээх дьон, ону тэнгэ үөрэхтээх хореографтар.

Ол курдук Андрей Мартынов, полиция капитана, хореограф Мария Алексеева; Луиза Егорова, «Сбербанк» менеджерэ, хореограф Алексей Дьячковская; Андрей Бочкарев, «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгы солбууааччы, хореограф Евдокия Шапошникова; Владимир Сокольников, гимназия интернатын салайааччыта, хореограф Евгения Никифорова; Александр Кириллин, «Ленскэй нэһилиэк» МТ депутаттарын сэбиэтин председэла, хореограф Сахаяна Фадеева; Владимир Петров, үөрэх управлениетын контрактнай управлещайа, хореограф Ольга Готовцева; Марина Обутова, «Нам уллуһа» МТ баһылыгы солбууааччы, хореограф Михаил Зырянов; Людмила Попова, «Ас-

көрөөччүлэр куоластара сүҥкэн оруолу оонньоото. Түмүгэр Евгения Никифорова уонна Владимир Сокольников «Разрешите пригласить» диэн Аҕа дойду бальнай үҥкүү көрүҥүн көрдөрөн, дьүүлүү сүбэ уонна көрөөччүлэр куоластара аһыннарынан кыайыылааһын таһыстылар. Бары да кыттааччылар наһаа сэргэх, сонун үҥкүүлэри көрдөрөн көрөөччүлэри сөхтөрдүлэр. Үҥкүүлэригэр сөп түбэхэр араас матырыйаалтан тигиллибит таҕастара-салтара олус кэрэ, киһи ымсыра көрөр.

Бу сана бырайыак спонсор-

кальнай фондаҕа аҕыс айымныбын, «Мелодия» фирмаҕа пластинкаҕа үс айымныбын уһуллулар уонна икки кэнсиэркэ кыттар чизэстэниим. Хомуска саха тардыларыттан уонна таҕалай ырыатын толортоотум. Кулун тутар 2 күнүгэр Бүтүн Союзтаағы өҥнөөх телевидение-

ҕа уһуллуларыгар олус долгуйан, үөрөн туран хомуска оонньоотум. Нөнүө күнүгэр «Юность» Бүтүн Союзтаағы радиоҕа ыллаатым. Мань тыһынан улуу Ленин куоратыгар Ленинградка илдээн кэнсиэркэ кытыннардылар» («Киэҥник сураҕырыт хомусчут» кинигэттэн).

Биір дойдулаахпыт, философскай наука доктора, профессор Авксентий Егорович Мординов: «Лука Турнин диэн үтүөкөн талааннаах киһи баара. Кини хомуһу бастаан гириэрдэбит, ыллаппыт киһи. Хомуска оонньоонун, ол аата варганнай музыка сайдыта Тааттаттан саҕаламмытын өйдүөх тустаахпыт. Эһиги, Таатта дьоно, кини саҕалаабыт үлэтин салгыах, кини кэрэ аатын-суолун үйэттигэ тустаахпыт. Кини элбэх туйах хатарааччылардаах буолуохтаах», - диэн өлүн биір күн иннинэ эппит кэриэс тыла этэ.

Хомуһуннаах хомусчут Л.Н. Турнин аатын үйэтитэргэ төрөөбүт дойдутугар Тыараһа нэһилиэгэр араас хайысхалаах үлэ бара турар. Ол курдук «Алгыс» сынныалан киһи Лука Турнин аатын 2009 сылтан сүгэр, нэһилиэккэ кини музейа 2007 с. аһыллыбыта, 2011 с. тахсыбыт «Киэҥник сураҕырыт хомусчут» (М.С. Андросова, Е.И. Софронова) кинигэ дэгиттэр талааннаах Лука Турнин туһунан сырдаттыгыта бастакы хардыы, ааны арыыны буолар. 2012 с. «Улуу хомусчут, ырыаһыт, үҥкүүһүт Лука Турнин» диэн иккис научнай-популярнай кинигэ таһыста. Оттон 2012 с. Тыараһа нэһилиэгэр Лука Турнинга 95 с. аналлаах юбилейдаах ыһыах ытытылынна.

Светлана СОБАКИНА,
Лука Турнин аатынан түмэл сэбиэдиссэйэ, Таатта

НАМНА ҮҦКҮҮ ДЬОРО КИЭҦЭТЭ

соль» эргизэн дьыэтин директора, хореограф Арсен Софронов.

Куонкурус кыттыылаахтарынан хореограф идэлээх, үгүс үҥкүү күрэхтэрин тэрийээччилэрэ балаһыанньа быһытынан дьүүлээтилэр. Ону тыһынан

дарынан «Нам уллуһа» МТ депутаттарынан сэбиэтэ), Нам уллуһун культура уонна духуобунай сайдыы управлениета, «КОНИКА» фотосалон, «ТҮИААРА» эргизэн дьыэтэ, «СИТИМ» полиграфия тэрилтэтэ буоллулар. Сүрүн бириһи А.Ф. Шестаков аатынан сынныалан киниэ туруорда.

Дьоро киэһэни «Грация» бальнай үҥкүү коллектива (сал. С. Кудрина), «Ручеек» оҕо образцовый коллектива (сал. Н. Москвитина), «Айар Куо» муода студията (сал. модельер Л. Гоголева) бальнай үҥкүүлэринэн, дьэрэкээн оһуордаах кэрэ көстүүмнэринэн кизгэттилэр. Куонкурус бүтүүтэ кыттааччыларбыт чугас дьонноро, профсоюзтара ээрдэ кэһиллээх бэлэхтэри туттардылар. Хас биірдии номинант анал дипломнары «Жемчужина» ювелирнай маҕаһыннан бэлэх сертификаттары туттулар.

Олус үчүгэй, киэн далааһыннаах үҥкүү дьоро киэһэтэ буолан ааста диэн сааланы толору кутулан кэлбит көрөөччүлэригэр биһирээн дохсон ытыс тыһынан махтанналар. Тэрийээччилэр ааттарыттан бары спонсордарбытыгар уонна кыттааччыларбытыгар, кэлэн кыттыыны ылбыт айар коллективтарга, күндү көрөөччүлэргэ тэрийбит хамыһыһыа барҕа махталын тиэрдэр.

А. СОЗОНОВА

Үтүө киһи аата үйэлэргэ умнуллубат

2016 сыл улууспутугар И.Е. Винокуров сыла биллэрэлэн, үлэлээбит, үгүс үтүөнү онорбут улуустарын дьон-сэргэтэ кэлэн, астына көрөн-истэн баралларын улууспут хаһыатыттан билэ-көрө олоробут. Илья Егорович сэрии кэмигэр уонна кэнниттэн саха норуотун аччыктааһынта, өлүүтүн сүтүүтүн быһаабытын күн бүгүҥүгэр дылы, кэлэр да кэмнэргэ махтанааччы ахсаана устуо суоҕа.

этим. Биір күн уулусса нөнүө олорор оҕонньор киирэн кэллэ. Саха балаһаныгар соботовун олороро. Ийэм ыам быһыгар, иллэнсийбиччэ, истэнэ олороро. Оҕонньор хайдах эрэ албын-наспыт баҕайы куоластараҕын өйдөөн хаалбыппын. Ону-маны кэпсэппитэ буолан баран, оҕонньор: «Настаа, үүт дуу, сүөгэй дуу бэрсинг буолаары?» - диэтэ. Эмискэ хостон убайым Миксэ ойон таһыста да, биір-биэс тыла суох оҕонньору саҕатыттан харбаата, таһырдыа дэллэритэн таһааран кириликс нөнүө утаарда. Киирэн кэллэ. Ийэтигэр: «Тобо ити оҕонньору кытта кэпсэтэ олоробун? Кэбээйигэ хай-

УМНУЛЛУБАТ КҮН КҮРДҮК КИҦИБИТ

Первая семья И.Е.Винокурова: супруга Мария Перфильевна, сын Илья, дочь Клара. г.Москва. 1936 г.

И.Е. Винокуров даһаны, атын сирэй көрүмтүө тойоттор курдук, үрдүкү салалтаҕа бэрт буола сатаан үлэлээн, олорун сөп этэ буоллаҕа. Ол эрэри Илья Егорович тойон сылаас олбоһуттан, ымсылаах бартыбылтан матыам диэн куттаммакка, бу хорсун быһыыны онордо. Норуотун туһугар. Кэлэр кэскиллээх олох туһугар.

На курорте. И.Е.Винокуров с известным инженером-строителем Е.Л.Жорнищким.

Биһиги дьыэ кэргэн И.Е. Винокуров аатын эмиз долгуйа, махтана ааттыбыт. Ийэбит Дьячковская Анастасия Ивановна Чурапчы оройуонун Төлөй нэһилиэгиттэн төрүттээх. Сутааһын, аччыктааһын, хоргуйуу алдархайын тус этинэн-хаанынан билбитэ.

Кэргэнэ бастакы хомуурга барыта, сураҕа суох сүппүтэ.

Көһүү кэмигэр ийэбит 4 оҕолоох Кэбээйилээбитэ. Икки оҕото хоргуйан өлбүтэ. Икки оҕотун кыл тыһынанын ордорон, Нам сириҥ I Хомустааһын булбута. Бу сири-уоту сөбүлээн, иккис дойду онгостон олохсуйбута. Иккиттээн олох онгостубута. Биһиги аҕабытыгар Колмогоров Роман Иннокентьевичка кэргэн тахсыбыта. Аҕабыт оччолорго сэрииттэн улахан бааһыры ылан кэлбит этэ. Биэс оҕоломмуттара. Билигин икки оҕо барбыт. Ийэбит «Жданов» колхоз, «Нам» совхоз төһүү үлэһитэ, бастыҥ ыанныксыта этэ. «Сытыы-хотуу, турбут-олорбут үлэни хото тутар дыктар» диэн дьон ахта-саныы кэпсээччилэр.

Мин бу ахтыбар Кэбээйи көһүүтүгэр сыһаннаах биір түгэни кэпсээхпин баҕарабын. Бастакы Хомустаахха Кэбээйиттэн төннөн иһэн хас да ыал хаалан олохсуйбуттара: Марыына Лаврентьева үс кыһынаан, Микиипэр, Алаапһыа Смирниковтар уолларынаан, Пантелеймон, Аана Пинигиннэр уонна биһиги ийэбит икки оҕотунаан. Олус эйлээх этилэр. Кыһын, сайын биіргэ суулаһан олороллоро. Кэнники тус-туска дьылээнэн сэһэх ыал ахсааныгар киирииттэрэ. Көрсүһэр идэлээх этилэр. Кэбээйиттэҕи кэмнэрин санаһан уу-хаар баспыт харахтаналлара, сибигэннэһэ былаастаан кэспэтэллэрэ. Онно кэпсээннэрин одон-додон иһиттэххэ, киһи этэ салаһар ыар олоҕун олорон аасытытар быһылааҕа.

Мин 60-с сылларга оскуолаҕа орто сүһүөххэ үөрэнэр

дах үөбэрин-мөһөрүн умунун дуо? Эйиэхэ дьахталлар биэрбит соболорун былдыан ылан, тон балыгынан дьөлүтэ сынныбытын умунун дуо? Ол балыгы оҕолорбут сизбиттэрэ буоллар, баҕар, тыһынаах ордуо этилэр. Өссө үүт, сүөгэй көрдөөбүт буола-буола», - диэн кыһыһырда, абарда.

Ити үүрүлэн тахсыбыт оҕонньор ийэбит аах биригэ-дьиірдерэ эбит. Кэбээйи көһүүтүгэр сылдыбыттар бэрт бардам, тойомсук, кырбый киһи этэ диэн кэлэйн ахталлара. Ийэбит биіргэ үлэлиир дьахталлара икки оҕото хоргуйан өлөөрү сьыталларын биллэллэрэ. Ол иһин түөрт оҕоҕо түөрт собону, биригэдииртэн кистээн, хооньугар укпуттарын көрөн, ити курдук дьүһүлэммит. Киэһэ ийэбит дьыэтигэр кэлэн ытыытыгы дьахталларга кэпсирин, бааһын-үүтүн көрдөрбүтүн, аттыгар турар биэстээх уола ийэтин аһына көрдөө уонна ол кыһыгытын ити таһаардаҕа.

Бу биір түгэн да көрдөр — тото уойбут тойоттор кыра хара дьонго сыһаннарын. Төһө өр бу ыар олох салданан бара туруо эбитэ буолла?

Бириэмэтигэр норуотун туһугар Күн курдук көстөн аастаҕа Илья Егорович Винокуров. Дьон-сэргэ махтанын махтанар. И.Е. Винокуров төрөөбүтэ 120 сылын тэрээһин-нээхтик ытытарга биһиги дьыэ кэргэн, дьоммут оҕолоро, сиэннэрэ, бэйэбит тус кылааппытын киллэрсиихпит.

М.Р. КОЛМОГорова,
СР үөрэҕириттин туйгуна, учууталлар учууталлара

«Олох дьалхааннарын охсуу курдук ылыны, төрүт итэҕэлбиттэн тэйи, биір кэм ыксы, ыгыльыйа сылдыы, кыраттан хомойу, өһүргэни, долгуйу — бу барыта ыары бастакы төрүөтүнэн буолар», — диір мин бүгүнгү балаһам ыалдьыта Анна Петровна Яковлева, альтернативнай медицина, апи (ыгырыанан тиктэри), гирудотерапия эмчитэ, массажист хиропрактик, пчеловод-пасечник, Бүтүн Россиятааҕы профессиональнай медицинскэй холбоһук чилиэнэ.

Өй-санаа туругуттан саҕалааха дуу... Холубур, киһи кыһыҥырадына мэйийиттэн ыйырт ситимнэринэн сүүрэн ытар, онто кэлэн искэ тууйулар. Оччоҕо бу киһи, бэйэтэ да билбэтинэн, иһэ хам ылар. Сорохтор кыйаханнахпытана — куртаҕым ыарыыр диэччилэр, эбэтэр сахалар куттаммыт киһини — «кута куртабар түспүт» дииллэр.

Корр.: Ол аата биір кэм «стресскэ» сылдыр киһи мэлдьи иһэ хам ыла сылдыр дуо? Оччотугар бу туюхха тиірэрэи?

А.П.: Оннук. Бастакынан, үөс, хорук тымырдарбыт баттаналлар. Оччоҕо хаан эргийэрэ кэһиллэр, илин-атах мэлдьи тонор, эбэтэр «утуйар», киһи төбөтө хам тутан ыалдьар, мэйийтэ эргийэр, кулгааҕа чункунуур, хаанын баттааһына үрдүүр. Искэ сүүрүн тымыр хам баттаннаһына — мэйийгэ кыараҕас тымырдар эмиз эбии кыараан биэрэллэр. Манньык турукка висцеральной массаж, ол эбэтэр, ис органнар массажтара көмөлөһөр. Искэр хам ылыны сүтэрэр, ис органнарын үлэлэрин чөлүгэр түһэрэр. Кэбирдибэт, куртаҕым кыккаҕырбат, үөһүрбөт буолаһын, таас, кумах үөскээбэтин ситиһэһин.

Корр.: Иһим хам ыла сылдырын хайдах билэхпин сөбүй?

А.П.: Киин тулатынан иһирдэ баттаан көрдөхкө биллэр, эбэтэр киингинэн умса мээчиһкэ сыттаха ыалдьан биллэрэр. Мээчиһкэ сытгар кэмнэр өссө ыарыта сискэ эмиз биэриэн сөп. Тоҕо? Сис ыарыта, хондуроос эмиз искэ хам ылыгыттан саҕаланар. Иһин хам ылла — сис тоноһоһун икки өтүгөр баар былчыннар эмиз күүрэллэр, хам ылааллар. Онно хаан эргийэрэ кэһиллэр, үөскээбит туустар онно олохсуйаллар. Искэ хам ылыны сүтэрдэххэ,

барсар дьонугар ынах тылынан, ыгырыанан көмөлөһүннэрдэххэ — сис тоноһоһун ыарытыттан босхололлот.

Корр.: Оччоҕо иһим туспа — сийим туспа диэн буолбатах буоллаҕа?

А.П.: Оннук. Киһи диэн — система. Онолтон ураты үгүс ыары төрдө — истэн саҕаланар. Миэхэ көрдөрө ып-ырыган, куп-кубархай дүүһүннээх кырдыаҕастар кэлээччилэр. Олору истэрин кытта үлэлээтэххэ үөрэн этээччилэр: «Үйэм тухары тымныы атахтарым сылынан кэллилэр ди, тоойуом» диэн. Имнэрэ кыгары тэтэрэн кэлэр. Аныгы кэлиилэригэр — үчүгэйдик тахсан киірдим диэн кэпсээннээх буолааччылар. Ити аата сүүрүн тымыры, ис органнардын хам ылыгыттан босхолоон, хаан эргийрин чөлүгэр түһэри диэн буолар. Уонна кырдыан да баран

лар, биір кэм утуйуохтарын баараллар, төбөлөрө ыалдьар, төгкөйөн баран турдахтарына — харахтара харагарар, сулус курдуктар көстөллөр, хаанын баттааһына үрдүүр, үгүстэр ситэрэ ыалдьар. Хойдубут хаан, о.э. сыстыспыт эритроциттар, кыараҕас тымырдарынан батан киірбэттэр. Кыараҕас тымырдар мэйийгэ, сис тоноһоһунан, сүһүөхтэринэн ааһалар — ол иһин хойуу хааннаах киһи сизэ, сүһүөхтэрэ ыалдьар, төбөтө ыгыллар. Хойуу хааннаах дьон инсултан чугастар.

Корр.: Үйэм тылынан, мүйөттөх ыгырыанан тиктэрин эмтэни туюхха көмөлөһөлөрү?

А.П.: Үйэм тылынан курдук киһиэхэ суһал көмөнү онорор суоһун кэриэтэ. Хааны түргэнник, айылда биэрбит сүмэһиннэринэн убатар, холестерини, тромбалары уулла-

диэн элбэх киһи кэлээччи. Үйэм тыла, барсар дьоно ыгырыа дьаатынан тиктэрин, эмтэни бастакы күнүттэн чэпчээн-хамсанан баралар. Үтүөрэллэр түргэн буолар. Үйэм тылынан эмтэни оһолонун баҕалаахтарга үчүгэй, эмтэни кэһнэ оһолонунттар аһыйаҕа суохтар. Үөс, ноор, оһоһос, тири бааһа кыһалдаахтар комплексно эмтэһэн үчүгэй буолаллар. Эр киһи, дьахтар тымныйыларыгар, простатит, аденома, киста, миома уо.д., түүн хаста да туран тахсан киірэр дьонго, быар, куртах ыарытыгар туһалыыр. Бобуулар бааллар: ынах тылынан эмтэнэр — убаҕас, тохтоон быстыбат хааннаах киһи, хаана аһыйа дьон, 90/60 намыһах хаан баттааһына, хаан ыарыта; ыгырыанан эмтэнигэ — ыгырыа дьаатыгар сөпсөһөт дьон, аллергия, гормонна оһолор

чэпчээтим, санным, кэтээрим ыарыта ыытпа.

Екатерина П., 72 с.: Үйэм тылын сиспэр, кутуругум төрдүгэр, такыммар ылбытым аһары көмөлөстө. Эмтэнэ сытан бэл, хараһым сырдаабыта. Сарсынныгыттан оһолон баран турарым, хаамарым чэпчээбитэ.

Аркадий, 49 с.: Пиявкаҕа сылта иккитэ сылдыбын, эмтэһэ отторунан, чүмэчилэринэн хааммын ыраастанабын. Бэйэм ыһааһыным 160 кг этэ. Алта эрэ ый эмтэнэн баран ыһааһыммын 30 кг түһэрбитим! Иһим биллэрдик кыччаата, улаханнык аһыйаабат буоллум, сүрүөһүм да нағрузкатын биллэрбэт буолла... Анна Петровна, эмтиргин аһара биһирибин. Массажка үөрэнэн баран, бастаан утаа үөс бөһө хотуолатан уонна алларанан тахсыбыта. А.П., сэрэппэтэбин буоллар, куттаныха эһиппин. Хойдон, хаатыһаланан турар үөс тахсыа диэн сөпкө эһиппин. Давлением да тахсыбат буолан абыранным.

Ксения С., 38 с.: Анна Петровнаҕа пиявканан геморройду эмтээтим. 6 сеанска сылдыбытым, чүмэчи уктубутум. Пиявка аан бастаан элбөх да бөлөхсүйбүгү таһаарбыта, фууу!!! 1 сыла ааста, урукку курдук 2-3 ый буола-буола эрэйдэнэрим суох. Улаханнык саһарбаппын, биллэрэ илик, бу 1 сылынан профилактикалана кэллим. Былырын операцияҕа ыта саһаабыттар, пиявка көмөтүнэн хата ааста. Испин массаҕтана сылдыбын, испэр хам ылыны сүтэрэн атахтарым сылаастар, геморрой да тахса турбат эбит. Махталым улахан! Барыгытыгар сүбэлибим!

Ити курдук, альтернативнай натуральной медицина көмөтүн туһанааччылар аһыйаҕа суохтар. Сахабыт да сиригэр тарһанан, кыһалдаах дьон абырнанан, Анна Петровна курдук сэдэх дьарыктаах эмчиттэри биллилэрин туһанан, айылда биэрбит «харамайдарын» — отторун көмөлөрүөн чэбдигирэн, ыарыта-дьанҕа ылларбакка, хотторбоһко, бырбааччы оһоруоххайын, үйэбитин уһагыхайын!

Мария КОБЕЛЬЯНОВА — ТУСКУЛААНА

Лиц: сер.АП/С №0023/РФ — СА
Нам с. ыам ыйын 6 — 7 — 8 күннэригэр үлэлиэ

Суруттары эрдэттэн:
8914 290 1999, 8962 738 7925

ЧӨЛ — ЧЭГИЭН БУОЛ!

хамсана сылдыахтаахпыт.

Бу массаж судургу. Онорорго, үөрэнэргэ чэпчэки. Билигин үрдүк холестериннаахпын, саахардаахпын, үөһүм таастаах диэн кими да соһуппаккын... Аһыах иннигэр үөс оһоһос аһар сирин хайаан да баттанылыахтаах, оччоҕо үөһүн, ноорун үчүгэйдик үлэлэһ, аскын барытын буһарар, холестерин үөскээбэт, хаан хойдубат, буспатах саахар хааннар быраһыллыбат, үөскэр кумах, кыра таас да баар буолаһына — суураллан тахсар.

Корр.: Ол аата чөл туруктаах буоларга 2 суолу тутустубут. 1. Өй-санаа холкута. 2. Искэ — массаж. Хамсаныы. 3-с суол?

А.П.: Хааны хойдубатын уонна киртийбэтин ситиһи. Тастан киірбит үөннэртэн сылга 1-2 төгүл ыраастаны. Үөн киһиэхэ хайдах баһарар киірэр, кирдээх илииттэн эрэ буолбакка, ууну кытта, дьиз кыылырыттан, үүнээһи үүннэрэргэ буору, ноһуому кытта үлэлиргэ уо.д. Мөлгөх иммунитеттаах, оһоһостоох дьонго киірэн суутуйар, хроническай ыарытыга кубулулар.

Хойуу хааннаахтарга — хаан кыһыл эттиктерэ бэйэ-бэйэлэрин кытта хам сытыһа сылдыр буолаллар. Оччоҕо кинилэр сүүрүн үлэлэрин толорботтор, холубур, органнары, клеткалары кислородунан хааччыйбаттар. Оннук хааннаах дьон мэлдьи сылаарһы сылдыбал-

рар. Этэргэ дылы, инсуллаары сылдыр киһини быһыһан сөп. Хаан баттааһынын түһэрэр, кыараҕас тымырга, искэ хам ылыны суох онорор, хачаттарыга абырыыр. Сүһүөххэ, сис тоноһоһугар туус олохсуйуутун суурайан таһаарар. Хаан эргийрин тупсарар, күһүрдэр, үлэли, оборо сытан, силэнэн 200-тэн таһа туһалаах ферменнэри кутар. Үйэм тыла сүүһүнэн быһкаайык тиестэрдээх, ыгырара — иннэлиир биір көрүнгө буолар. Онон ынах тылынан эмтэнэр киһи хаһы да биірде ситиһэр —

хааннатар («куһаһан») хааныттан босхолоһор, хаана саһардыллар, **иннэлэтэр**, туһалаах **сүмэһиннэри куттарар**. Элбэх киһи ынах тылынан сөбүлэһэн эмтэнэр, үксүн хондуроостарын, ситэрин, сүһүөхтэрин, үрдүк хаан баттааһынтан босхолоһолот, тымыр кэтирээһинин, геморройдарын эмтэнэллэр. Холубур, биһиги, тымныы дойдуга оһолор дьон быһытынан, тоһорбут-хатарбыт ханна барыай, үгүс киһи сийин, атаһын тоһорон седалищнай ыйыртэтин тымнытар, итинник сийинэн быстардаһына, сийиттэн саҕалаан тилэһэр тиийэ биэрэн ыарытыннарын сөп, оччоҕо ыарыһах оһолоро-турара да ыарыыр, түүн утуйа сытан эргиллэригэр да эрэйдэнэр. Ити этилибит радикулиты (иһиаһы) 10-ча күн балыһаһа сытан уқуолланан, уоһка сылдыр баран — туһалаабата

ыарыһахтар, 1 көрүнгээх сахарнай диабет уо.д.

Тумуккэ эмтэммит дьон тус санааларыттан быһа тардан, уларыппакка-тэлэриппэккэ, хайдах баарынан, аһалаахпын баһардым.

Людмила Н., 52 с.: Висцеральной массаж туһатын өйдөөтүм. Массаж кэмтигэр иһим түһэр эмиһкэ ип-ити сүүрэн түһэри курдук буолбута. Ол күн илилэрим сылыбыгыттар, бу иннигэр мэлдьи тымныы буолааччылар, холкудук тахсан киірэр буолдум.

Ньургун: Мин массына онгосторбор сиспин тоһорон, онтубун пиявкаланан сытабын. Кэргэним биһиккиттэн махталбын тириэрдэбин. Бал буолан баран уонча сыл кыһан оһолоһоммоһко сылдыр баран, кэргэним пиявканы боруобаламмыта уонна ол сыл — хат буолбута!!! Онон 40 саһыгар дьэ оһолоһоммуһуг, онтон 2 уолу субуруппута. Өссө биір кыһы наада диірбин, билигин «айыкка» диір :)))

Маша, 26 с.: Тоноһоһун аллараттан саҕалаан кэтэхпэр тиийэ ыалдьар этэ, хаһас илиим утуйар этэ, чувствительһоһа суох курдук. Анна Петровна испин кытта үлэлири үөһэтэригэр ханан да баттаппат гына ыалдьар этэ. Сиспэр, испэр, хондурооспар пиявка ылбытым, бэйэм сатаан массажтанар буоллум. Иһим тарыйтарар буолла, аһыйах сиринэн ыалдьар точка хаалла. Быдан

ТӨБҮРҮӨН

Төбүрүөн (трихофития — стригущий лишай) — сыстыганнаах тири ыарыта. Кыракий тэллэйдэргэ киірсэр трихофитон диэн микроорганизм көбүтэр. Төбүрүөнүнэн үксэ манньык ыарыһаах дьиз кыылырыттан сыстыаха сөп. Маны таһынан ыалдыбыт киһи тирииттэн, туттубут тэрилиттэн (соттор, тараах, бэргэһэ, кыптыый, баттах кырыһар массынык уо.д.), таһаһын-сабын нөһүө сутуллуохтарын сөп.

Ааспыт сулга Нам оройуонугар бу ыарыһан тустуунан дьарыктанар оскуола оһолоро ыалдыбыгыттар. Биллэрин курдук, тустуу кэмигэр тири оһу элбэхтик күүскэ аалыһлар буолан манньык ыарыһаах киһи элбэх киһиэхэ ыарытын сыһыарыан сөп. Сыстыһыны буолбуттан баас көстүр диэри 5 хонуктан 1,5 ыйга диэри инкубационнай бириэмэ ааһыан сөп.

Киһи ыарыдаһына тириитигэр төгүрүктүгү быһыһаах кыра эбэтэр улахан кыһыл кытыһаах, ортого туртайан көстөр кыра хохтоох, тэнийэн иһэр, улаханньык кыһыппат, сууннаха, инчэттэххэ өссө элбээн иһэр баастар тахсаллар. Баттах тоһуталаан түһэр, кылабачыйбат буолар, устунан төгүрүк быһыһаах, хоһунан бүрүллүбүт тараһай үөскүүр. Сороһор инчэйиэн, ирингэриэн сөп.

Ыалдыбыт оһо үтүөрүөр диэри оһо саадыгар, оскуолаһа, спорт саалатыгар, бассейнга сылдыра бобулар. Дьиз кэргэнин дьоно уонна коллективнай контактар бары кэтэбилгэ ылылаллар, оһолор дьизитер дезинфекция оһууллуоһтаах, утуйар, кэтэ сылдыбыт таһаһын, сотторун, тарааһын барытын мыылаһаах, суодалаах суударыһынан, 5%-наах хлораминнан сууйуллуоһтаах, оһох ити өтүүгүнэн өтүүктэниллихтээх. Бу ыарыһтан үтүөрүттэрин лабораторнай анализ нөһүө бигэргэтиэххэ наада.

Төбүрүөнүнэн ыалдыбат туһуттан хас биірди киһи тус бэйэтин ыраһын көрүүн, этин-синин, таһаһын-сабын ыраастык тутан, туспа соттордоох, эт суунар мочалкаһаа буолуоһтаах.

Дьиз кыыллара ветеринарнай көрүүлээх, ыспырапкаһаа буолуоһтаахтар. Кыылыры тутан, имэрийэн баран илини мыылаһаах уонна суунар наадалаһын умнуһан, кыракий хайа тардыларын йодунан, фукокорцинынан сотулар. Рыноктан атыһаһылыбыт таһаһы сууйан, эбэтэр өтүүктээн баран тангар ордуқ. Өскөтүн ыарыы сибикилэрэ баар буолаһына эмп үлэһиттэригэр тутатына көрдөрүн.

В.Н. ПОПОВА,
дерматолог быраас

Малярия - паразитарное заболевание, которое передается от больного здоровому человеку через укусы малярийных комаров рода Anopheles.

Возбудителями малярии являются одноклеточные микроорганизмы. Малярию человека вызывают 4 вида возбудителя: P. falciparum - возбудитель тропической малярии, P. Vivax - возбудитель трехдневной вивакс-малярии, P. ovale - возбудитель овальной-малярии и P. malariae - возбудитель четырехдневной малярии.

Из четырех форм малярии самая опасная - тропическая. При позднем выявлении, несвоевременном лечении данное заболевание характеризуется высокой летальностью.

Инкубационный период длится от недели до одного месяца, при других формах - до двух лет. То есть заболеть малярией можно спустя год после возвращения из поездки. Заболевание начинается остро: появляется головная боль, озноб, повышается температура тела до 39-40 град. Приступу лихорадки может предшествовать общее недомогание, ломота в суставах. Через несколько часов (обычно 6-8 часов) приступ заканчивается - у больного снижается температура, он сильно потеет, ощущает слабость. Спустя некоторое время после начала заболевания устанавливается четкая периодичность приступов.

При первых признаках заболевания необходимо немедленно обратиться к врачу. У больных с

ПРОФИЛАКТИКА МАЛЯРИИ

явными клинико-эпидемиологическими показаниями на малярию берут толстую каплю и мазок крови (по 2 препарата), доставляют в лабораторию для исследования в тот же день. Если результат отрицательный забор крови и исследование проводится 4-6 раз в сутки в течение 2-3 дней. Лечение выявленных больных или паразитоносителей проводится в стационаре. Повторные исследования крови проводят перед выпиской из стационара. Переболевших берут на диспансерный учет на три года и обследуют на малярию при любом повышении температуры.

Для лечения малярии используют такие препараты как хлорохин, хинин, мефлохин, примахин и хинакрин гидрохлорид, выпускаемый также под названиями атабрин и акрихин. Следует отметить, если заболевание и разовьется, то при лечении будет протекать в более легкой форме.

Лицам, планирующим путешествие или длительное проживание в эндемичных по малярии территориях (страны Африки и Юго-Восточной Азии), рекомендуются регулярно принимать противомаларийные препараты такие как мефлохин (лариаем), дельтаметрин и прогуанил. Данные препараты можно приобрести в аптеках города. Более подробную консультацию о дозировках и схемах приема

противомаларийных препаратов можно получить в кабинетах инфекционных заболеваний.

Помимо приема противомаларийных препаратов необходимо помнить о личной неспецифической профилактике малярии:

- применение репеллентов (средств от укуса комаров),
- при отсутствии кондиционера в местах размещения следует засасывать окна и двери, применять электрические фумигаторы.
- Важной мерой личной профилактики в эндемичных по малярии местностях является защита от нападения комаров. Для этого нужно соблюдать следующие рекомендации во время пребывания в очаге:
 - одеваться в плотную, максимально закрытую светлых тонов одежду при выходе из дома после заката солнца;
 - на открытые участки тела наносить репелленты (диэтилтолуамид или диметилфталат);
 - спать в засеченной комнате;
 - перед сном обрабатывать помещение инсектицидным аэрозолем (пиретроидами);
 - при наличии большого количества комаров спать под пологом, обработанным инсектицидом (перметрин или дельтаметрин).

А.А. КУЗЬМИНА,
специалист-эксперт ТО
Управления Роспотребнадзора по РС (Я) в Намском районе

Понедельник, 2 мая 06.00, 10.00, 12.00 Новости... 06.10 Х/ф «Если можешь, прости...» 12+...

Вторник, 3 мая 05.30, 06.10 Россия от края до края 12+... 06.00, 10.00, 12.00 Новости...

Понедельник, 02 мая 07:00 - Дойдум дыоно (Нам ТВ) 6+... 07:15 - В кадре-республика (Нерюнгри ТВ) 6+...

Вторник, 03 мая 07:00 - Дойдум дыоно (Өлөөн ТВ) 6+... 07:30 - Дойдум дыоно (Борообон ТВ) 6+...

Среда, 4 мая 05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости... 09.10, 04.25 Контрольная закупка 12+...

Четверг, 5 мая 05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости... 09.10 Контрольная закупка 12+...

Пятница, 6 мая 05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости... 09.10 Контрольная закупка 12+...

Суббота, 7 мая 05.35, 06.10 Россия от края до края 12+... 06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости...

Воскресенье, 8 мая 05.00 Х/ф «Фронт без флангов» 12+... 06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости...

Понедельник, 2 мая 05.00 Х/ф «Невероятные приключения итальянцев в России» 12+... 07.05 Х/ф «Не было бы счастья...» 12+...

Среда, 4 мая 05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости... 09.10, 04.25 Контрольная закупка 12+...

Четверг, 5 мая 05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости... 09.10 Контрольная закупка 12+...

Пятница, 6 мая 05.00 Доброе утро 09.00, 12.00, 15.00, 03.00 Новости... 09.10 Контрольная закупка 12+...

Суббота, 7 мая 05.35, 06.10 Россия от края до края 12+... 06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости...

Воскресенье, 8 мая 05.00 Х/ф «Фронт без флангов» 12+... 06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости...

Понедельник, 2 мая 05.00 Х/ф «Невероятные приключения итальянцев в России» 12+... 07.05 Х/ф «Не было бы счастья...» 12+...

Среда, 4 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Четверг, 5 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Пятница, 6 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Суббота, 7 мая 05.00 Х/ф «Привет с фронта» 12+... 06.45 Диалоги о животных 12+... 07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва...

Воскресенье, 8 мая 04.50 Х/ф «Первый после Бога» 12+... 07.00 Мульт утро 0+... 07.30 Сам себе режиссёр 12+...

Понедельник, 2 мая 05.00 Х/ф «Мимино» 12+... 07.00 Х/ф «Не было бы счастья-2» 12+... 10.50 Концерт «Не только о любви» 12+...

Вторник, 3 мая 05.00 Х/ф «Мимино» 12+... 07.00 Х/ф «Не было бы счастья-2» 12+... 10.50 Концерт «Не только о любви» 12+...

Среда, 4 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Четверг, 5 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Пятница, 6 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Суббота, 7 мая 05.00 Х/ф «Привет с фронта» 12+... 06.45 Диалоги о животных 12+... 07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва...

Воскресенье, 8 мая 04.50 Х/ф «Первый после Бога» 12+... 07.00 Мульт утро 0+... 07.30 Сам себе режиссёр 12+...

Вторник, 3 мая 05.00 Х/ф «Мимино» 12+... 07.00 Х/ф «Не было бы счастья-2» 12+... 10.50 Концерт «Не только о любви» 12+...

Среда, 4 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Четверг, 5 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Пятница, 6 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Суббота, 7 мая 05.00 Х/ф «Привет с фронта» 12+... 06.45 Диалоги о животных 12+... 07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва...

Воскресенье, 8 мая 04.50 Х/ф «Первый после Бога» 12+... 07.00 Мульт утро 0+... 07.30 Сам себе режиссёр 12+...

Вторник, 3 мая 05.00 Х/ф «Мимино» 12+... 07.00 Х/ф «Не было бы счастья-2» 12+... 10.50 Концерт «Не только о любви» 12+...

Среда, 4 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Четверг, 5 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Пятница, 6 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Суббота, 7 мая 05.00 Х/ф «Привет с фронта» 12+... 06.45 Диалоги о животных 12+... 07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва...

Воскресенье, 8 мая 04.50 Х/ф «Первый после Бога» 12+... 07.00 Мульт утро 0+... 07.30 Сам себе режиссёр 12+...

Вторник, 3 мая 05.00 Х/ф «Мимино» 12+... 07.00 Х/ф «Не было бы счастья-2» 12+... 10.50 Концерт «Не только о любви» 12+...

Среда, 4 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Четверг, 5 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Пятница, 6 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Суббота, 7 мая 05.00 Х/ф «Привет с фронта» 12+... 06.45 Диалоги о животных 12+... 07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва...

Воскресенье, 8 мая 04.50 Х/ф «Первый после Бога» 12+... 07.00 Мульт утро 0+... 07.30 Сам себе режиссёр 12+...

Вторник, 3 мая 05.00 Х/ф «Мимино» 12+... 07.00 Х/ф «Не было бы счастья-2» 12+... 10.50 Концерт «Не только о любви» 12+...

Среда, 4 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Четверг, 5 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Пятница, 6 мая 05.00, 09.15 Утро России 09.00, 11.00, 14.00, 17.00, 17.50, 20.00 Вести... 09.55 О самом главном 12+...

Суббота, 7 мая 05.00 Х/ф «Привет с фронта» 12+... 06.45 Диалоги о животных 12+... 07.40, 11.10, 14.20 Вести-Москва...

Воскресенье, 8 мая 04.50 Х/ф «Первый после Бога» 12+... 07.00 Мульт утро 0+... 07.30 Сам себе режиссёр 12+...

Понедельник, 2 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.35, 03.50, 06.00 Новости... 13.05, 19.05, 00.00, 06.10 Все на Матч!

Вторник, 3 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.05, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Среда, 4 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.20, 22.10, 05.55 Все на Матч!

Четверг, 5 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Пятница, 6 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.35, 03.50, 06.00 Новости... 13.05, 19.05, 00.00, 06.10 Все на Матч!

Среда, 4 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.20, 22.10, 05.55 Все на Матч!

Четверг, 5 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Пятница, 6 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Среда, 4 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.20, 22.10, 05.55 Все на Матч!

Четверг, 5 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Пятница, 6 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Суббота, 7 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 14.05, 15.05, 17.25, 21.20, 01.05, 05.55 Новости... 13.05, 22.00, 06.00 Все на Матч!

Среда, 4 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.20, 22.10, 05.55 Все на Матч!

Четверг, 5 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Пятница, 6 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Суббота, 7 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 14.05, 15.05, 17.25, 21.20, 01.05, 05.55 Новости... 13.05, 22.00, 06.00 Все на Матч!

Среда, 4 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.20, 22.10, 05.55 Все на Матч!

Четверг, 5 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Пятница, 6 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 15.00, 17.00, 21.05, 05.45 Новости... 13.05, 19.00, 22.20, 05.55 Все на Матч!

Суббота, 7 мая 12.30 Особый день 12+... 13.00, 14.05, 15.05, 17.25, 21.20, 01.05, 05.55 Новости... 13.05, 22.00, 06.00 Все на Матч!

ТАБАЛАРЫ ҮҮТҮҮЛЭЭНИИГ КИМНЭЭХТЭРЭ БИЛИННЭ

Тиксииг муус устар 7 күнүгэр «Булун» МУП 30 табаларын биллибэт дьон ытыалааннар республикада улахан араллаан тахсыбыта. Бу иннинэ оройуон киинигэр табалар сүлүттэригэр күһүрдэр табалара бастаабыттар. Сүлүккэ 80 табаны ажалыттар, онтон 30-ун ити курдук кыыллыбы дьакый-быттар. Ытыалаабыт дьөрү наадыбатахтар, сүтэн хаалбыттар.

Силиэстийэ түмүгэр бу табалары икки киһи өлөртөөбүттэрэ билиннэ, биридэстэрэ ИДМ Дьуһурунай чааһын начальнига, иккиһэ 445 №-дээх байыаннай чааска сулууспалыыр киһи диэн чуолкайданна. Сабадалааһын быһыгынан бу икки агастылар бултуу барбыттар, иккиэн нарезной саалаахтар эбит. Бэйэлэрэ этэллэринэн, дьыз табаларын кыйыл табалары кытта булчуйбуттар, иккиэн өйдөөх сүлүддьүбүттар. Байыаннай чааска сулууспалыыр киһи

ПРОФИЛАКТИКА ТУБЕРКУЛЕЗА У ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ

Туберкулез — это социальная инфекция своего рода маркер состояния общества, в котором вы все существуем и от которого не можем отгородиться.

В отличие от многих других инфекционных заболеваний туберкулез протекает незаметно для человека, поэтому требует большого внимания.

Профилактические мероприятия против туберкулеза начинаются с первых дней жизни новорожденного. Для снижения риска заболевания туберкулезом новорожденного прививают противотуберкулезной вакциной БЦЖ, которая является обязательной, входит в календарь профпрививок и ставится всем детям в роддоме на 3-7 день перед выпиской с роддома. Привитые дети более устойчивы к инфицированию туберкулезом, а при заболевании процесс у них протекает без тяжелых осложнений. Прививка БЦЖ защищает ребенка, прежде всего, от туберкулезного менингита и тяжелых распространенных форм болезни. Иммунитет после полученной прививки БЦЖ вырабатывается не ранее, чем через 3 месяца, поэтому в этот период новорожденного нужно оградить от посторонних, не ходить в гости с ребенком, не ездить с ребенком в общественном транспорте, укрывать коляску накидкой.

Противотуберкулезный иммунитет сохраняется в течение 5-7 лет, поэтому только в возрасте 7 лет детей повторно прививают, чтобы сохранить невосприимчивость к туберкулезу. Прививаются отобранные дети с отрицательной пробой Манту. После полученной вакцинации на третий месяц развивается нормальная прививочная реакция. Появляется покраснение на левом плече, затем припухлость, выделение гноя с образованием корочки, которая самостоятельно отпадает на 6-9 месяц. Местно

прививку родители не должны обрабатывать спиртом, йодом, зеленкой. При водных процедурах не натирать место вихоткой, не раздражать.

До рождения ребенка окружение беременной и новорожденного, то есть папа, бабушка, бабушка, тетя, дядя, подростки должны до выписки новорожденного с роддома, должны пройти флюорообследование во внеочередном порядке повторно через 6 месяцев. Мама ребенка флюорографию проходит в день выписки.

Для ранней диагностики туберкулеза используют диагностические тесты — проба Манту, Диаскинтест и ежегодную флюорографию подросткам с 15-летнего возраста. Тесты не являются прививками, не вызывают аллергию. Применяются массово в весенний период, до окончания учебного сезона со 100% охватом, и являются обязательным диагностическим мероприятием. Два раза в год пробу Манту и Диаскинтест получают дети и подростки при выявлении положительного результата пробы Манту, а также часто болеющие дети.

Пробу Манту с диагностической целью применяют с 2-х месячного возраста для отбора к вакцинации БЦЖ, остальные дети и подростки пробу Манту получают с 12 месяцев до 17 лет. Повторить пробу можно через 1,5-2 месяца. Ставят пробу на предплечье и через 72 часа обязательная проверка в условиях медучреждения, где определяется с какого времени произошло заражение детского организма микобактериями туберкулеза (МБТ). При попадании в детский организм воздушно-капельным, воздушно-пылевым путем микобактерии туберкулеза дают положительный результат на диагностических тестах и подтверждают о тубинфицированности детского организма, что должно

настораживать родителей. На основании санитарных правил «Профилактика туберкулеза» СП 3.1.2.3114-13 в пункте 5.7. не допускаются в организованные коллективы в детский сад, в школу, в ВУЗы, ССУЗы дети и подростки, не прошедшие обследование по поводу положительного результата пробы Манту, Диаскинтеста и не получившие диагностические тесты. Разрешение на посещение детских организаций дает врач-фтизиатр тубдиспансера после обследования ребенка и родителей в справке.

В пункте 4.14. СП указывается о внеочередном прохождении флюорообследования родителей через 6 месяцев при выявлении положительного результата диагностических тестов у ребенка, каждому родителю следует самому ежегодно проверяться «на туберкулез».

Мама и папы, запомните наши уроки:

1. Прививку ребенку сделайте в срок — это наш первый урок.
2. Урок номер два, тоже очень простой: мойте руки после прогулки и перед едой.
3. Третий урок очень важный, Да, Да! С пылью боритесь везде и всегда.
4. Четвертый урок наш будет такой: берегите детей если рядом больной.
5. Следует дальше урок пятый: ты прошел обследование? А те, кто рядом с тобой? Недооценка роли и значения флюорографии может привести к печальным, не поправимым последствиям.
6. И последний урок, урок номер шесть: закаляйтесь все.

Уважаемые родители! Вовремя прививайте детей от туберкулеза, своевременно обследуйтесь на туберкулез. Здоровье Ваших детей в Ваших руках!

Н.Н. СОЛОВЬЕВА,
зав. тубдиспансера фтизио-педиатр высшей категории

БИЛЛЭРИИЛЭР

Администрация ГБУ РС(Я) «Намская центральная больница» в связи с майскими праздниками информирует о следующем: выходные дни поликлиники с. Намцы 30 апреля, 1, 2, 3, 7, 8, 9 мая; выходные дни участковых больниц, врачебных амбулаторий, фельдшерско-акушерских пунктов 1, 2, 3, 8, 9 мая.

Вы являетесь собственником бизнеса? Ищете бухгалтера своей мечты? Есть трудности в составлении отчетности? Или катасстрофически не хватает времени на сдачу отчета? Компания «БАЛАНС» предлагает форму удаленного сотрудничества: Вы в улусе, мы в Якутске. Мы за Вас: составим все виды отчетности, своевременно сдадим их электронно в государственные органы, будем вести бухгалтерский учет Вашей организации, также поможем восстановить бухгалтерский учет и окажем консультации по налогообложению. Экономьте Ваше драгоценное время и сэконоьте на штатного сотрудника, обращайтесь в компанию БАЛАНС.

Наш адрес: г. Якутск, ул. Орджоникидзе, 31, каб. 108, здание «Саха Печать», конт. тел. 8914 100 90 10, 8914 222 99 23

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 28.04.2016 г. №4-422
О внесении изменений в график включения и отключения уличного освещения на административной территории МО «Ленский наслег» №2.1-4-21 от 18.01.2016 г.

В соответствии с Федеральным законом от 06.10.2003 г. №131 «Об общих принципах организации местного самоуправления в

Российской Федерации в целях повышения уровня благополучия населения села Намцы,

Распоряжаюсь
1. Внести изменения в график включения и отключения уличного освещения на период с 28 апреля по 31 декабря 2016 года на территории МО «Ленский наслег»;

2. Главному специалисту по делопроизводству и кадрам опубликовать данное распоряжение в средствах массовой информации;

3. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на заместителя главы по строительству и ЖКХ Федорова П.Л.
Глава А.Г. Новгородов

Внесение изменений в Распоряжение Главы МО «Ленский наслег» №2.1-4-21 от 18.01.2016 г. Приложение 1

График включения и отключения уличного освещения в период 2016 г. на территории муниципального образования «Ленский наслег». Для основных линий уличного освещения по линиям ПУ: Чернышевского-2 линия ПУ, Чернышевского линия ПУ, Ленина линия ПУ, Начальная школа линия ЛГУ, Колмогорова линия ПУ, Ржевско-Салбанская линия ПУ

№	Месяц	Дни	Включение	Отключение
1.	Апрель	С 28 по 30	Вечером 21 ч. 30 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин.
2.	Май	С 1 по 10 С 11 по 21	Вечером 21 ч. 30 мин. Вечером 22 ч. 00 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин.
3.	Июнь	Ремонтно-восстановительные работы		
4.	Июль	Ремонтно-восстановительные работы		
5.	Август	С 1 по 10 С 11 по 21 С 22 по 31	Вечером 21 ч. 00 мин. Вечером 20 ч. 00 мин. Вечером 19 ч. 30 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин.
6.	Сентябрь	С 1 по 10 С 11 по 21 С 22 по 30	Вечером 18 ч. 30 мин. Вечером 18 ч. 15 мин. Вечером 17 ч. 45 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин.
7.	Октябрь	С 1 по 9 С 10 по 20 С 21 по 31	Вечером 17 ч. 15 мин. Вечером 17 ч. 00 мин. Вечером 16 ч. 45 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 00 мин.
8.	Ноябрь	С 1 по 9 С 10 по 20 С 21 по 31	Вечером 16 ч. 30 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 16 ч. 15 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 16 ч. 00 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 15 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 30 мин.
9.	Декабрь	С 1 по 9 С 10 по 20 С 21 по 31	Вечером 15 ч. 45 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 15 ч. 30 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 15 ч. 15 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 45 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 08 ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 08 ч. 45 мин.

УҺУРЭХ ТЫТТАР

Любимую маму, бабушку, ветерана труда, отличника министерства по молодежной политике РС(Я) **КЛАВДИЮ ЯКОВЛЕВНУ** с юбилеем!

Желаем крепкого здоровья, успехов в активной общественной работе, позитива, долгих лет жизни!
Дети, невестка, зятья, внуки

Убаастыыр, ытыктыыр коллегабытын педагогической үлэ ветеранын, Саха республикатын ыччат политикатын туйгунун, методист-пионербаһаатайын **СИВЦЕВА КЛАВДИЯ ЯКОВЛЕВНАНЫ** 70 сааскын туолбуккунан итиитик-истинник эвэрдэлиибит!

Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, уостубат умсулҕаны, эстибэт эрчими, оҕолорун, сиэннэрин таптаалларыгар угуттанан уһун дьоллоох олоҕу.

И.С. Гаврильев аатынан 1 №-дээх Нам орто оскуолатын коллектива

Күндү коллегабытын, педагогической үлэ ветеранын **СОФРОНОВА ЛАРИСА СЕМЕНОВНАНЫ** үбүлүөйдээх күнгүнэн итиитик-истинник эвэрдэлиибит!

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, уураабат эрчими, үтүмэн үгүс үөрүүнү, баҕа санаа бастыгын. Кэлэр кэмин кэрэни эрэ кэрэһэлэтиң, уһун олохун дьолу эрэ тосхойдун.

И.С. Гаврильев аатынан 1 №-дээх Нам орто оскуолатын коллектива

Нам улуһун З.И. Попова аатынан сэллиги утары диспансер коллектива, ветеранара, профкома тубдиспансер үлэһитин **ЛУКАВИНА САРДАНА ДМИТРИЕВНАНЫ** 50 сааһын туолбутунан итиитик-истинник эвэрдэлиибит!

Үлэҕэ кыһамныгынан, биһиргэ үлэһир коллегаларгар үтүө сыһыангынан коллектив убаастабылын, махталын ылабын.

Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, сардангалаах сарсынгыны, нус-хас олоҕу. Аргыспыт үтүөтэ, санаабыт сырдыга эйиэхэ тийиэхтин! Оволоргор, сиэннэргэр өйөбүл, күүс-көмө буол. Дьоллоохтук уһуннук олохторгор баҕарабыт.

Эвэрдэни кытта ПТД профкома, коллектива

Күндү балтыбытын, эдьийбитин **БЕЛОЛЮБСКАЯ СВЕТЛАНА СЕМЕНОВНАНЫ**, Бөтүн нэһилиэгин дьаһалтатыгар специалиһынан 20 сыллаах эңкилэ суох, сыраалаах үлэҥ сыаналанан Саха республикатын Ил Дарханын ыһаагынан «Саха республикатын муниципальной сулууспатын туйгуна» бочуотунай бэлиэнэн наҕараадалааммыккынан истинник эвэрдэлиибит.

Күндү киһиһитигэр үтүө доруобуйаны, ситиһиллээх үлэни, дьизэ кэргэнгэр дьолу-соргуну баҕарабыт.

Макаровтар, Павловтар, Пестряковтар

Уважаемые товарищи!

Сердечно поздравляю вас с Днем международной солидарности трудящихся! Мы хорошо помним этот день – расцветившим кумачом знамен, с ликующими колоннами демонстрантов и радостными улыбками.

Мир, труд, май! Сегодня эти слова зовут нас на борьбу с антинародной властью. Мы сегодня подтверждаем свою готовность отдать все силы борьбе за идеалы мира, социализма и дружбы народов. 1 Мая – это день, когда голос людей труда должен звучать во всю свою мощь. Это время сказать: под знаменем Ленина вперед, к 2017 году – 100-летию Великой Октябрьской Социалистической революции!

Виктор ГУБАРЕВ, первый секретарь Якутского рескома КПРФ

Внесение изменений в Распоряжение Главы МО «Ленский наслег» №2.1-4-21 от 18.01.2016 г. Приложение 2

Утвержден Главой МО «Ленский наслег»

График включения и отключения уличного освещения в период 2016 г. на территории муниципального образования «Ленский наслег» Для спальных линий уличного освещения по линиям ПУ: Колхозная линия ПУ, И. Винокурова линия ПУ, Т. Замятина линия ПУ, Ленская линия ПУ, 60 лет Победы линия ПУ, Н. Рыкунова линия ПУ, Советская линия ПУ, Сергеляжская линия ПУ, К. Винокурова линия ПУ, М. Аммосова — Ц.-Аммосова линия ПУ, М. Аммосова-Комсомольская линия ПУ, Чернышевского Миниярова И. Винокурова линия ПУ, С. Платонова линия ПУ, Ленская (баня) линия ПУ, Г. Попова линия ПУ.

№	Месяц	Дни	Включение	Отключение
1.	Апрель	С 22 по 30	Вечером 22 ч. 00 мин.	Вечером 00 ч. 00 мин.
2.	Май	С 1 по 10 С 11 по 21	Вечером 22 ч. 00 мин. Вечером 22 ч. 30 мин.	Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин.
3.	Июнь	Ремонтно-восстановительные работы		
4.	Июль	Ремонтно-восстановительные работы		
5.	Август	С 1 по 10 С 11 по 21 С 22 по 31	Вечером 21 ч. 00 мин. Вечером 20 ч. 00 мин. Вечером 19 ч. 30 мин.	Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин.
6.	Сентябрь	С 1 по 10 С И по 21 С 22 по 30	Вечером 18 ч. 30 мин. Вечером 18 ч. 15 мин. Вечером 17 ч. 45 мин.	Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин.
7.	Октябрь	С 1 по 9 С 10 по 20 С 21 по 31	Вечером 17 ч. 15 мин. Вечером 17 ч. 00 мин. Вечером 16 ч. 45 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин. Вечером 00 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 00 мин.
8.	Ноябрь	Вечером 16 ч. 30 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 16 ч. 15 мин. Утром 06ч. 00 мин. Вечером 16 ч. 00 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 01ч. 00мин. Утром 06ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 16 ч. 30 мин. Утром 07 ч. 15 мин. Вечером 16 ч. 15 мин. Утром 07ч. 15 мин. Вечером 16 ч. 00 мин. Утром 07 ч. 30 мин.
9.	Декабрь	Вечером 15 ч. 45 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 15 ч. 30 мин. Утром 06ч. 00 мин. Вечером 15 ч. 15 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 06 ч. 00 мин. Вечером 01ч. 00 мин. Утром 06ч. 00 мин. Вечером 01 ч. 00 мин. Утром 06 ч. 00 мин.	Вечером 15 ч. 45 мин. Утром 07 ч. 45 мин. Вечером 15 ч. 30 мин. Утром 08ч. 00 мин. Вечером 15 ч. 15 мин. Утром 08 ч. 45 мин.

Только для членов СКПК "Ссудо-Сберегательный Союз" реклама.

ССУДО-СБЕРЕГАТЕЛЬНЫЙ СОЮЗ

*Новерь в мерту
Встретай весну*

ЗАЙМЫ НА ЛЮБЫЕ ЦЕЛИ

с. Памцы, ул. Ст. Платонова 5/1, (магазин «Туйара», 2 этаж)
www.ssscredit.ru

тел. 43089, 89247601445, 89143034743
моб. 8-924-594-11-11 (WhatsApp)

ВНИМАНИЮ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ ГАЗА!!!

Во исполнение пункта 5 Протокола совещания у первого заместителя Председателя Госкомитета по обеспечению безопасности жизнедеятельности населения Республики Саха №Пр-01-02 от 26.02.2016 г. Намским ЭГУ УГРС АО «Сахатранснефтегаз» будет проводиться инвентаризация внутридомового газоиспользующего оборудования жилых зданий (многоквартирные дома, домовладения) для выявления истекших сроков эксплуатации. Срок проведения инвентаризации до 1.06.2016 г.

По всем вопросам можно обращаться по адресу: с. Намцы, ул. Ц.-Аммосовой, д. 7, тел: 43-1-90

- © Продаю горный, речной песок 25 тонн. Тел. 89640777776
- © Продается участок в Нэлэгэр (Намская, 74) в рассрочку. Нотариально — 200 т.р. Тел. 89841197554
- © Продается земельный участок, 32 соты. Территория старой пекарни. 1,5 млн. руб. Тел. 89142992495
- © Нэлэгэргэ 12 суотайдаах газтаах, уоттаах сир участкагын 350 тыһ. солк. уонна 10 суотайдаах сири 200 тыһ. атылыбын. Тел. 89243638797
- © Продаем жилой новый дом с гаражом, огород, водопровод, септик, р-н Север. Тел. 89243661967, 89644258617

КЭРИЭСТЭБИЛ

Биһиги дьиэ кэргэн тапталлаах аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, үлэ, тыыл уонна прокуратура ветерана Крылов Петр Гаврильевич 86 сааһыгар бу күн сириттэн барбыта ыйын 3 күнүгэр 40 хонугун туйалар.

Петр Гаврильевич 1929 сыллаахха сааскы итти кэмгэ, ыам ыйын 11 күнүгэр Уус Алдан улуунун Майаҕас нэһилиэгэр күн сири кэрбүтэ. Аҕата Гаврил Александрович уонна ийэтэ Мария Самсоновна 7 оҕону төрөтөн, иитэн атахтарыгар туруорбуттара. Биригэ төрөөбүт түөрт убайдара Аҕа дойдуга Улуу сэриитигэр баран ытык иэстэрин төлөөн, сэрииттэн бары тыһнаах төннөн кэлбиттэрэ. Биһиги аҕабыт оҕо сааһа Аҕа дойдуга Улуу сэриитин кэмигэр ааспыт буолан кыһалҕаны, эрэйи эрдэттэн билбитэ.

Уус Алдан Мүрү орто оскуолатын үчүгэйдик үөрэнэн бүтэрбитэ. Ол кээнэ, 1949 сыллаахха ССРС сибилленилээх күүстэрин аармыйатыгар ынҕырыллыбыта. Үс сыл устата авиация механигынан үлэлээн «поршневоу двигателлээх самолеттар старшай авиамеханиктара» диир идэлээх дойдугугар эргиллэн кэлбитэ. 1955 сыллаахха ССРС биригэ биллилээх үөрэбэр – Свердловскайдааҕы юридическай институтка туттарсан үөрэнэ киирбитэ. 1959 сыллаахха үөрэтин ситиһилээхтик бүтэрэн Дьокуускайдааҕы прокуратура үлэтин саҕалаабыта. 1965 сылга Нам улуунун прокурорунан аныллар, онтон ыла өр сылларга манна энкилэ суох үлэлиир. Сокуону үчүгэйдик билэр, чиэһинэй, дьонно үтүө сыйһаннаах буолан, дьонно-сэргэбэ сөбүлэппитэ. Биригэ үлэлээбит дьон кини эпипэтинэни, сокуон хараһын халбаҥнаабакка толорорун,

мындыр өйүн иһин диригиник ытыктыыллара. Онтон нэһилиэнньэ кинини эйбэтин, дьон кыһалҕатын өйдүүрүн иһин эмиэ сөбүлүүллэрэ.

Биһиги аҕабыт Нам оройуонун депутаттарын сэбиэтигэр үс төгүл талыллыбыта. 1983 сылтан Нам оройуоннааҕы народнай депутаттар Исполкомнарын председателин солбуйааччытынан үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. 10 сыл устата оройуоннааҕы сэбиэт плановай хамыһыһыатын салайбыта.

Петр Гаврильевич пенсияҕа тахсан да баран, дьонно-сэргэбэ быраап эйгэтигэр сүбэ-ама биэрэн, сууттарга кинилэри бэйэтинэн тийээн көмүскээн нэһилиэнньэ дириг ытыктабылын ылбыта.

Энкилэ суох үтүө суобастаах үлэтин иһин Петр Гаврильевич Крылов уонча мэтээлинэн, үгүс махтал суругунаах, грамотанан наҕараадаламмыта. Саха сириттэн аҕыйах киниэхэ бэриллибит Российскай Федерация прокуратуратын бири саамай улахан ведомственной наҕараадаһын «Медаль Руденко» диир юристар бири улахан бэлиэлэрин ылбыта.

Биһиги аҕабыт, эһэбит Петр Гаврильевич Крылов бэйэтин үтүө суобастаах үлэтинэн Нам улуунун сайдытыгар сүнкэн кылаат киллэрбитинэн олоһо, сиэннэрэ олус киэн туттабыт.

Ийэбитинээн Зоя Петровнаһын эйэ-дэмнээхтик өр сылларга олорон уоллаах кыһы төрөтөн, 4 сиэннээн, 1 хос сиэннээн иһирэх эһэ аатын ылан бү күн сиригэр дьоллоох-соргулаах олоһу олорон барда.

Биһиги аҕабыт дьиэтигэр олус кыһамнылаах, хаһаайыстыбаннай этэ, бэйэтэ оҕуруот аһын олордон, көрөн-истэн дьарыктанара. Биһигини кыра эрдэппиттэн айылҕаны таптыырга, бэйэ-бэйэбэ эйбэс сыйһанна, үтүө үлэти буоларга иппитэ.

Биһиги аҕабыт Петр Гаврильевич Крылов үтүө аата умнуллубат. Эйбэс, сэмэй, кэрэ киһи аата, сырдык сөбөрөтэ сүрэхпитигэр хаалыаҕа.

Уола, кыһа, сиэннэрэ

Күндү дьүөгэбит, доҕорбут Сандулина (Стрекаловская) Надежда Дмитриевна уһун, ыарахан ыарыыттан бу орто дойдуттан барбыта муус устар 26 күнүгэр 40 хонуга буолла. Надежда Дмитриевна балаҕан ыйын 2 күнүгэр 1959 с. күн сири Стрекаловскайдааҕы дьиэ кэргэнгэ бастаах кыыс оҕо буолан күн сири кэрбүтэ.

Биһиги Надябыт оҕо сааһа Көбөкөн нэһилиэгэр улахан дьиэ кэргэнгэ ааспыта. Сэттис кылааска Нам орто оскуолатыгар үөрэнэ кэлбитэ. Кини олус сэмэй, булугас өйдөөх, хап-харанан көрбүт төгүрүччү көрбүт харахтаах, дуоспуруннаах, үөрэбэр математика, химия предметтэригэр уһуллукчү этэ. Оскуола кэнииттэн медучилищеҕа сизэстэрэ үөрэбэр үөрэнэ сылдьан, доруобуйата кыайбакка дойдутугар тахсан дьонулар, балтыларыгар, бырааттарыгар көмө буола Модукка тыа хаһаайыстыбатыгар үлэбэ киирэр. Манна үлэли сылдьан олоһун аргыһын булан икки кыыс, үс уол оҕону төрөтөн ийэ буолар үөрүүгүндүлүн билбитэ.

Биһиги Надябыт кытаанах санаалааҕа, ким да иннигэр сөөһүгэстэбэт майгылааҕа, араас түгэнгэ көмө-тириэх буолар уйан, кытаанах санаалааҕа, аһыныгас сүрэхтээбэ, кыаммакка-кырдыаҕаска куруутун көмөлөһө сылдьара. Кэргэнэ Сандулин Анатолий Никифорович эдэр сааһыгар хомолтолоохтук күн сириттэн суорума суолламмыта. Биэс кырачаан оҕолорун атахтарыгар туруоран, киһи хара гынан, дьон убаастабылын ылан дьиэ кэргэн онортоон улаатыннарбытыгар барҕа махтал!

Айылҕаҕа чугас, ураты дойдумсаах этэ. Олоххо дьулуурдааҕа, туруоруммут сыалын-соругун ситиһэр идэлээбэ. Барахан ыарыыга ылларан да баран, бирдэ да ыалдыабын диир тылы эпшэтэбэ, санаатын түһэрэрин биллэрбэтэбэ...

Күндүгүк саныыр доҕорбут, дьүөгэбит Надя, Надюшаа, бырасты!!!

1976 с. бүтэрбит оскуола сыллаах доҕотторо

МАХТАЛ

Оҕобутун Федоров Филиппогу Нерюнгрига эмтэтэн кэлэрбитигэр күүс-көмө буолбут эһэбит бири дойдугааҕар, «Светлана» маҕаһын сэбиэдиссэйигэр Светлана Иннокентьевнаҕа, «Ипподром» түүлбэ олохтоохторугар (сал. Т.И. Осипова), «Сулусчаан» оҕо саадын төрөппүттэригэр, чугас аймактарытыгар, доҕотторбутугар, өйдүүр, өйөөр ыкса ыалытыгар, эдьийибит дьүөгэтигэр Мария Климентьевнаҕа, Саха сирин араас мунуктарыгар олорор 1973 с. НПУ-га эбэбит биригэ үөрэммит табаарыстарыгар Өймөкөөнтөн, Тааттаттан, Чурапчыттан, Болтоноттон, Чыапартаттан, Мэҥэ Хаҕалас Томторуттан, Покровскайттан, Дьокуускайттан, Мирнэйтэн, Өлөөнтөн, Намтан, Нам улуунун элбэх оҕолоох ийэлэригэр, А.Г. Шароповка, С.М. Местниковаҕа, Р.Т. Дягиловаҕа, Халдеевтар дьиэ кэргэттэригэр, о.д.а. күүс-көмө буолбут дьоммутугар барҕа махталытын тиэрдэбит.

Федоровтар дьиэ кэргэттэригэр

Тапталлаах ийэбит, эбэбит, хос эбэбит, үлэ, тыыл ветерана, Ытык ийэ, I Хомуस्ताах олохтообо	Бараппар Федоров Иван Денисовичка, кийипитигэр Айна Константиновнаҕа тапталлаах уоллара
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна б.д. муус устар 26 күнүгэр 82 сааһыгар соһучу ыалдыан күн сириттэн барбытынан бары аймактарытыгар, чугас дьоммутугар диригиник курутуян туран иһитинэрэбит.	АЛЕКСАНДР эдэр сааһыгар ыарахан ыарыыттан соһучу күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Убайа Аян, Денис, Кэбээйттэн Левиннэр, Федоровтар
Оболоро, кийииттэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ	Күндүгүк саныыр бараппыт
I Хомуस्ताах олохтообо, үлэ, тыыл ветерана, нэһилиэк Ытык ийэтэ, чугас ыалыт	ФЕДОРОВ Александр Иванович ыарахан ыарыыга ылларан күн сириттэн барбытынан тапталлаах ийэтигэр, аҕатыгар, биригэ төрөөбүттэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна б.д. муус устар 26 күнүгэр ыарахан ыарыыттан 82 сааһыгар орто дойдуттан барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, чугас дьонноругар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	Роза, Люба, Настя, Айта, Саша, Айсен, Борис
Ыаллара Корякиннар, Винокуровтар, Олесовтар, Семеновтар	Улууустааҕы киин балыһа администрацията, профсоюзнай комитет, I Хомуस्ताах участкааҕы балыһатын коллектива амбулатория сизэстэригэр Егорова Валерия Ивановна, ийэтигэр, аҕатыгар, бырааттарыгар, аймактарыгар биригэ төрөөбүт убайа
Биригэ үлэлиир табаарыспытыгар Новгородов Алексей Николаевичка уонна кини дьиэ кэргэнигэр тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ, хос эбэлэрэ, I Хомуस्ताах нэһилиэгин Бочуот кинигэтигэр киллэрэлибит Ытык кырдыаҕас, Ытык ийэ, үлэ, тыыл ветерана	ФЕДОРОВ Александр Иванович уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн туораабытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэстэбит.
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	I Хомуस्ताах нэһилиэгин олохтообо, оскуолабыт выпускнига, спорка үгүс ситиһиллэрдээх, эрэнэр ыччаппыт
Биригэ үлэлиир табаарыстара	ФЕДОРОВ Александр Иванович уһун, ыарахан ыарыыттан эдэр сааһыгар күн сириттэн күрэммитинэн биригэ улаһири коллегатыгар, ийэтигэр Федорова Айна Константиновнаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр, биригэ төрөөбүттэригэр, бары чугас аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
I Хомуस्ताах нэһилиэгин Бочуот кинигэтигэр киллэрэлибит Ытык кырдыаҕа, нэһилиэк Ытык ийэтэ, үлэ, тыыл ветерана	Д.Ф. Алексеев аатынан I Хомуस्ताах орто оскуолатын коллектива
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан оболоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр, бары чугас аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	Биригэ үлэстэбит коллегабыт
«Хомуस्ताах I-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветераннар сэбиэттэрэ, нэһилиэк общественноһа	НОВИКОВА Екатерина Гаврильевна соһумардык күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр, оболоругар, чугас аймак дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Күндүгүк саныыр кийибит, I Хомуस्ताах нэһилиэгин олохтообо, үлэ, тыыл ветерана, элбэх оҕо күн күбэй ийэтэ, эйбэс эбэтэ	Партизан м/цебын коллектива
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	I Хомуस्ताах олохтообо
Кэбээйи Тыйаыттан Дьяконовтар, Старостиннар, Дьокуускайттан Новгородовтар, Намтан Максимовтар	БУРНАШЕВ Михаил Егорович уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан ийэтигэр, үлэ, тыыл ветераныгар Осипова Варвара Авксентьевнаҕа, биригэ төрөөбүттэригэр, бары чугас аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Убаастыыр күндү коллегабыт, I Хомуस्ताах олохтообо, үлэ, тыыл ветерана, нэһилиэк Ытык ийэтэ	«Хомуस्ताах I-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветераннар сэбиэттэрэ, нэһилиэк общественноһа
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна муус устар 26 күнүгэр уһун, ыарахан ыарыыттан 82 сааһыгар орто дойдуттан барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас дьонноругар, биригэ үлэстэбит коллегаларытыгар Новгородов Константин Николаевичка, Данилова Арыяна Николаевнаҕа, Афанасьева Надежда Николаевнаҕа дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	Коллегабыт Охлопкова Татьяна Васильевна биригэ төрөөбүт тапталлаах балта Исакова Раиса Васильевна кыра уола, Дьокуускай куорат 31-с нүөмэрдээх оскуолатын 5 кылаһын үөрэнээччитэ
Администрация, профсоюзнай комитет, I Хомуस्ताах участкавай балыһатын коллектива	КОЛЯ БУРЦЕВ эмискэ оһолго түбэһэн хомолтолоохтук олохтон туораабытынан бары аймактарыгар, биригэ төрөөбүттэригэр, чугас дьонугар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Новгородова Анна Николаевнаҕа, уолугар Женьяҕа, биригэ төрөөбүттэригэр күн күбэй ийэлэрэ, тапталлаах эбэлэрэ, I Хомуस्ताах нэһилиэгин Ытык ийэтэ, үлэ, тыыл ветерана	«Хомуस्ताах I-кы нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, ветераннар сэбиэттэрэ, нэһилиэк общественноһа
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна ыарахан ыарыыттан күн сириттэн күрэммитинэн чугас дьонугар, бары аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	Выражаем глубокое соболезнование Парниковой Александре Алексеевне, детям и внукам по поводу кончины после продолжительной болезни любимого отца и дедушки, заслуженного работника с/хозяйства РС(Я), ветерана труда
«Мичийээнэ» оҕо саадын коллектива, ветераннара	ПАРНИКОВА Алексеев Ильича. Скорбим вместе с вами. Новгородовы, Проккопыевы, из Кобяны Лугиновы
Ыкса олорор ыалларытыгар Новгородова Анна Николаевнаҕа, Алексеев Николайка, сиэннэригэр Женьяҕа күндү, тапталлаах ийэлэрэ, эбэлэрэ	Биригэ үлэлиир коллегабыт, А.Ф. Шестаков аатынан СК директора А.А. Парникова тапталлаах аҕата, үлэ ветерана, Саха республикатын тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан чугас дьонноругар, аймактарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	ПАРНИКОВ Алексей Ильич уһун, ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барбытынан оболоругар, сиэннэригэр, чугас дьонноругар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
I Хомуस्ताахтан ыкса олорор ыаллара Софроновтар, Петровтар, Е.С. Дьячковская	«Ленский нэһилиэк» МТ дьаһалтата, нэһилиэк депутаттарын сэбиэтэ
Кырдыаҕас саҕаспыт	Нам улуунун культуратын үлэһиттэрин идэлээх сойууһун комитетта А.Ф. Шестаков аатынан СК директора, идэлээх сойуу комитетин чилиэнэ, дьүөгэбит Парников Александр Алексеевна тапталлаах аҕата, оболоругар дурда-хаха буолар эһэлэрэ, аймак-билэ дьонноругар кизн туттар киһилэрэ Уус Алдан улуунун Соутту бөлүөлэгин Ытык олохтообо, СР тыатын хаһаайыстыбатын бочуоттаах үлэһитэ, үлэ ветерана
НОВГОРОДОВА Евдокия Андреевна уһун, ыарахан ыарыыттан олохтон барбытынан оболоругар, сиэннэригэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.	ПАРНИКОВ Алексей Ильич ыарахан ыарыыттан орто дойдуга олохтон суох буолбутунан дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.
Намтан, Дьокуускайттан аймактарыгар Жирковтар, Малышевтар	
Биһиги аймакха элбэххэ эрэннэрэр, саамай таптыыр уолбут, күндүгүк саныыр убайыт, бараппыт	
ФЕДОРОВ Александр Иванович б.д. муус устар 28 күнүгэр уһун, ыарахан ыалдыан күн сириттэн букатыннаахтык барда.	
Ийэтэ, аҕата, балта, күтүөтэ, бырааттара	

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов

ОТДЕЛАР:
редакторы солбуйааччы — 41496, хаһыаты тангы — 41332, бухгалтерия — 41141, факс — 41141, 41496.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральной сулууска СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — ШИ №ТУ14-0216.

Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэтигин, дьиэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төнөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи бири буолбат.**

«ЭНСИЭЛИ» - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэлэ, Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Энсиэли» хаһыат РИС талылына, тангылына уонна бэчээттээр сыһаар бэчээттэнэ. **Адырыһа:** Нам сэл. Заложная ул. N4 Формата А3. Кээмэйэ 2,0 бэчээт. лиис **Көңүл сыананан атылланар Индекс — Р0005.** Тираһа — 1580 Бэчээккэ илии баттаньытын графика — 12:00 ч. 29.04.2016 с. Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 29.04.2016 с.